

Izhaja

vsak petek z datumom
prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo redništvu „Mira“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 10. do 11. ure
predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vin.
od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR

Velja:

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno
pod napisom:

**Upravništvo „Mira“
v Celovcu,**

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje
naprej.

Glasiló koroških Slovencev

Leto XXVI.

V Ljubljani, 27. aprila 1907.

Štev. 17.

 Današnja številka obsega 8 strani

Slovenska kandidatura v Celovcu.

Marsikdo, ki ne pozna razmer v Celovcu, se je pač začudeno vprašal, ko je slišal, da nameravajo Slovenci v Celovcu tudi postaviti svojega kandidata v mestu Celovcu, češ, saj Celovec je vendar popolnoma nemško mesto, saj v Celovcu Slovencev ni, saj Celovec je vendar ognjišče vsega onega nemškonacionalnega ognja, ki gori po celi koroški deželi. Kdor je sodil tako, se je pač motil.

V Celovcu so našli leta 1900 in sicer uradno našli 1671 Slovencev, med temi pa 1233 vojakov, potemtakem torej 438 duš slovenskega civilnega prebivalstva. Žnalo je pač, kako se pri nas na Koroškem dela ob času ljudskega štetja in da Celovec v tem oziru prednjači celi deželi, je tudi znano. Kratko in malo, reči se mora, da ni uradna statistika čisto nič drugega, kakor **velika, nesramna laž!**

Komur je Celovec le količkaj znan, bo vedel, da je gotovo najmanj polovica celovškega prebivalstva slovenske narodnosti. Ako to prebivalstvo ni toliko narodno zavedno, da bi se upalo ob času ljudskega štetja pokazati Slovence, je sicer žalostno, ali vzlic temu pa ne more nobena še tako zvita in zavita uradna statistika zbrisati slovenskega značaja celovškemu mestu, ker prebivalstvo samo ob vsaki priliki kaže, da je slovenskega rodu. Ne bomo ponavljali, kar smo že večkrat pisali, da si je Celovec treba ogledati ob tržnih dneh, ko govori skoraj vsak Celovečan, ki hoče slovenskemu kmetu kaj prodati, slovensko, ne bomo iznova zopet poudarjali, da so posebno delavski sloji skoraj izključno slovenskega rodu, to je vendar vsakemu znano, ki si le mimogrede ogleda Celovec, poudariti hočemo le dejstvo, da si večina

teh Slovencev ne upa na dan s svojo narodnostjo, ker se boji vsenemškega nasilstva, ker se boji za svoj zaslužek, za svoj kruh. Veliko število Slovencev pa požre vsenemška samogoltnost, ko gospodarji, morda celo tudi sami rojeni Slovenci, zapišejo svoje posle, ki so slovenskega rodu, za Nemce. Na ta način seveda potem uradno ni naštetih toliko Slovencev v Celovcu, kolikor jih je v resnici. Da pa bi bilo v Celovcu samo 438 Slovencev, to je pa, kakor smo že rekli, nesramna laž, katero hočemo celovški Slovenci ovreči ravno s slovensko kandidaturo v Celovcu.

Za 438 duš prebivalstva, moških, ženskih, odraslih in otrok, bi bilo približno število volilcev kakih 75, ali Celovec bo izkazal gotovo več ko še enkrat toliko slovenskih volilcev. In s tem je najlepše ovržena uradno-statistična laž o številu slovenskega prebivalstva v Celovcu. To je tudi napotilo politično društvo, da se imenuje slovenski kandidat za mesto Celovec.

Večina celovških Slovencev pripada gotovo delavskemu stanu in zato se je izbral tudi kandidat delavskega stanu, in ta naš mož je kipar gospod

Teodor Osana.

Dasiravno seveda ni misliti na nikako zmago slovenskega kandidata, je vendar, kakor smo že rekli, ta kandidatura velikega pomena ne samo za celovške Slovence, temveč za celo slovensko Koroško, kateri je Celovec ravno tako središče, kakor nemškemu delu dežele. Gospod Osana ni znan samo celovškim Slovincem, temveč ga pozna gotovo vse slovensko koroško delavstvo, posebno pa ono v naših slovenskih delavskih organizacijah, kot izbornega ljudskega govornika.

Poznavajoč kandidata, uvažujoč važnost te kandidature, trdno pričakujemo, da bodo vsi celovški Slovenci storili dne 14. maja svojo dolžnost ter oddali složno svoje glasove slovenskemu

kandidatu. Ako se to v resnici zgodi, bo to gotovo sijajna manifestacija slovenskega življa v Celovcu in obenem tudi najsijajnejši dokaz, da je Celovec dvojezičen, čemur vedno in vselej tako strastno oporekajo celovski vele-nemci.

Pozivljamo torej vse celovške Slovence, tudi one, kateri sicer čutijo še v svojem srcu, da jih je rodila slovenska mati, da je njihov materni jezik slovenski, pa si tega ne upajo priznati bodisi že iz tega ali onega vzroka, da vsaj sedaj, ko jim volilna postava zagotavlja popolno tajnost volitev, ko se ni treba bati, da bi imel vsled glasovanja za kandidata svojega rodu in jezika tudi najmanjšo nepriliko, priznajo, da teče po njihovih žilah slovenska kri. Dne 14. majnika naj vsaj še pokažejo, četudi skrivaj, da jim celovško velenemštvo s svojim nasiljem in pritiskom še ni popolnoma ubilo in zamorilo čuta za narod, iz katerega so izšli!

Celovski Slovenci! Dne 14. majnika vsi brez razlike stanu na volišče! Naš kandidat je slovenski delavec, kipar

Teodor Osana!

Volilno gibanje.

Volilni shodi se vršijo: V nedeljo, dne 28. aprila v Globasnici po maši ob 8.; za Tolstivrh pri Blatniku ob 4. popoldne; v Črnejah pri Toniju ob 3. popoldne. — V sredo, dne 1. majnika je volilni shod v Ljubičah pri Buču po cerkvenem opravilu okrog 11. Govori g. Grafenauer. — V soboto, dne 4. majnika se vrši shod v Galiciji. Kraj in čas se naznani pravočasno. — V nedeljo, dne 5. majnika dopoldne po drugi maši je volilni shod za volilce občine Bela v Železnikaplji; popoldne je shod za volilce občine Dobrlava s. Kraj in čas se naznani. —

PODLISTEK.

Sin.

(Ceski spisal Otomar Melan. Preložil Danimir.)

Pred kočó dedeka Drahote je bilo živo. Ravnokar se je zvečerilo. Sosedje dedčeka Drahote so se po trudapolnem delu zbirali vedno pred barako njegovo, da bi se tam malo porazgovorili. Sedli so na kameneno klop pred kočó, zapalili si lesene in porcelanaste pipe, ter poslušali, kaj je pripovedal ta ali oni sosed iz svojih spominov.

Danes je bila vrsta na Drahoti. Ravnokar je zazvonilo na vasi večerni Ave. Vsi so bili že zbrani, kajti ravnokar je prišel tudi sivolasi starček Kuba in prisedel k ostalim na klop. Sedaj je stopil iz kočó tudi dedek Drahota, vsedel se na sredo med svoje sosede in si zapalil pipo.

„Tako, danes je vrsta na tebi, Drahota,“ odzval se je sivolasi Kuba, in pogledal pri tem na dedka.

„Vem, vem, sosedje,“ odgovoril je dedek Drahota, „takoj pričnem, samo da si zapalim poprej še pipo.“ In napolnil si jo je s tabakom, potlačil ga malce s palcem in pritisknil nanj gorečo vžgalico in začel tako-le:

„Žalostna povest je to, žalostna zato, ker pripoveduje o mojem sinu. Med vami je nepozna še nikdo,“ pridedal je še dedek Drahota ter močno potegnil iz svoje lesene pipe.

„Pred kakimi štiridesetimi leti sem se oženil s Katarino. Imel sem tedaj lepo gospodarstvo, veliko polje, in kamenolom sem tudi podedoval po očetu, v hlevu pa je stalo 2 para volov in 6 krav. Žena moja, Katarina, mi je prinesla 3 tisoč v zlatu in ž njo so prišle še 4 krave, tako da smo jih imeli deset. Tako po enem letu se nama je narodil fantiček. Krstili so ga po meni in mu dali ime Peterček. Deček je bil kakor živo srebro, za trenutek ni mogel dati miru. Rastel je kakor iz vode in ko je bil star deset let, nadkrilil je vse svoje tovariše. Vsak trenutek se je prišel nekdo pritoževati čezenj. Enkrat je razbil okno, drugokrat zopet je nabil ktereга izmed svojih tovarišev — no, skratka, bil je poreden kakor divjak. Pa saj mi tudi nismo biti boljši včasih, ni-li res sosedje?“

„Da, da, res je tako,“ pritrdili so starci in pokimali ob tem s sivimi glavami.

„Učil se je izvrstno,“ nadaljeval je dedek Drahota, izpustivši nov oblak dima iz svoje pipe. „Niti knjig mu ni bilo treba kupovati, abc je znal na pamet, pisal je kakor gospod župnik in računati je znal tudi dobro. Ko je izpolnil dvanajsto leto, poklical me je enkrat gospod učitelj Šip v šolo ter mi povedal: „Oče Drahota, storili bi vi najboljšo, ko bi dali svojega sina študirat. Ta deček bi vam utegnil napraviti enkrat še mnogo veselja.“ Ker sem mislil, da je itak dosti učenih glav na svetu, sem mu rekel: „Ne hudujte se, gospod učitelj, to ni mogoče. Ko bi enkrat Peterček izštudiral, se gotovo ne zmeni več za svojega očeta kmeta. Naj le ostane na domu očetovem, pri plugu, ob kojem je umrl že naš praded, tako se nam vsaj ne odtuji. Gospod sicer iz njega

ne bode postal, toda berač najbrže tudi ne. Tako sem povedal tedaj gospodu učitelju. Ko bi bilo vsaj ostalo pri tem!“

Za trenotek je utihnil, zapalil si je zopet tobak, ki mu je bil med pripovedovanjem ugasnil. Potegnil je in ko so nad glavo iznova plavali modrikasti oblaki, nadaljeval je tako-le:

„Toda težko se je bilo ubraniti. Gospod učitelj je pošiljal vedno po me, večkrat je prišel sam k meni na dom ali pa me je ustavljal na polju pri delu, tako da sem končno vendarle sklenil poslati Peterčka v šole. Gospod učitelj Šip je sam peljal dečka v Prago, poiskal mu tam stanovanje ter ga dal zapisati na latinsko šolo. Peterček se je pridno učil, v razredu je bil vedno prvi. Ali nas je to stalo mnogo denarja. Kravo za kravo smo prodavali, in ko je Peterček delal glavno skušnjo, ali kakor pravijo maturo, imeli smo v hlevu samo dve kravi, tele in kozo. Mislim si: Zdaj vsaj bode že gospod! Toda kje še! Glavne skušnje šele baje pridejo, tako mi je pravil učitelj. Verujte mi, sosedje, ali ne, tedaj sem mislil, da ga ne pustim študirati dalje. Toda pustil sem ga vendar. Po prvi državni skušnji smo prodali travnik in polje. Samo nekaj polja za hišo je ostalo. Ko pa je Peterček delal drugo skušnjo smo dali v najem kamenolom. Tudi moko smo si že morali večkrat kupovati, ker ni bilo več dosti žita. Tako smo lezli nazaj korak za korakom, dokler ni bilo več kaj za prodati. Samo hišo smo imeli še brez dolga.“

Dedek je za hip umolknil, kakor bi se hotel spominjati, kaj se je zgodilo dalje. Iznova si je napolnil pipo, prižgal si jo ter nadaljeval.

 Naročajte edini koroški slovenski list „Mir“!

V četrtek, dne 9. majnika (Vnebohod) se vršita shoda v Št. Lipšu in Žitarivasi.

Volilni shodi v velikovškem okraju. Dne 28. t. m. (prihodnjo nedeljo) se bo zborovalo na Želinjah in sicer popoldne po blagoslovu. Dne 4. maja bo zboroval g. Ellersdorfer na Djekšah, in sicer dopoldne po procesiji v Kramarjevi gostilni.

Shod slovenskega delavstva v Celovcu. Dne 20. aprila se je vršil zvečer ob 8. uri pri Cavzniku shod slovenskega delavstva. G. Božidar Osana je osvetil gospodarstvo nemško-nacionalne stranke na Koroškem. Zdaj ob volitvah delajo z nami kot mešetar s kmeti na semnju. Ko pa sedijo na svojih stolcih, potem pa skujejo volilno reformo, ki naj zadrigne Slovincem vrat. Govornik je splošno ugajal in celovski Slovenci so jako ponosni na svojega demokratičnega kandidata. — G. Sadjak je govoril o deželni zavarovalnici proti požarom. V petih letih je doplačala dežela 150.000 kron; uradnikov je pet, in v zadnji Hanel je zavarovalnica 20.000 kron zaprjala. G. poslanec Grafenauer je v splošno zadovoljnost in veselost nemško-nacionalni kliki vest izprašal v par drugih stvareh.

Koprivna. (Volilni shod) bo prihodnjo nedeljo, dne 28. t. m. v Gunderški vasi v gostilni ob pol 4. popoldne. Vsi somišljeniki so povabljeni.

Pod Lisno pri Zletku se je vršil na belo nedeljo volilni shod. Ta ni bil sicer napovedan, a je bilo tam do petdeset volicov in slučajno tudi govorniki. Takoj se je otvorilo volilno zborovanje in govoril je kot prvi g. J. Dobrov iz Velikovca o nemško-nacionalnem gospodarstvu, o njihovem protiverskem postopanju, kakor tudi o krivicah, ki jih delajo nam Slovincem. Govorila sta tudi še gg. J. Volavčnik, župnik, in kanonik M. Bauman iz Velikovca. Navzoči poslušalci so bili zelo navdušeni ter so govorom z velikim zanimanjem sledili in pritrjevali. Ko se je v govorih omenilo, da pravijo nekateri: „G. Nagele so dober mož, radi ljudem kaj dajo,“ se je jeden oglasil, rekoč: „Mi nič ne vemo zato!“ Ob koncu zborovanja je zopet drugi zaklical: „Gospod, štirinajstega bomo vsi klicali — Ellersdorfer“. Volilci storite vsi tako, in nam se ni treba nič bati!

Ruda. Ob napovedani uri ob treh popoldne zbralo se je pri Bastelju do 100 volilcev. Shod otvori g. J. Dobrov iz Velikovca in odda besedo g. Osana, podobarskemu pomočniku iz Celovca, ki je v svojem izbornem govoru razkrival gospodarstvo nemških nacionalcev, ki so dosedaj vladali. Ne samo na gospodarskem polju so nam bili sovražni, ampak tudi na verskem, kar kažejo njihova dejanja. Končno omenja še davek na vino in pivo, ki ljudi sili k najhujšemu alkoholičnemu strupu, namreč žganjpitju. Predsednik J. Dobrov, pozivlja navzoče k be-

sedi, a nihče se ne oglasi; zato da besedo gosp. Fl. Ellersdorferju, p. d. Pikšu, ki v poljudnem govoru razloži gospodarske težnje. Kmetu in delavcu se mora na vsak način pomagati z dobrimi postavami. Šole na kmetih morajo biti z a kmeta. Zemljiški davek se mora znižati. Davke naj plačajo tisti, ki jih lahko. (Splošna pohvala.) K besedi se oglasi kmet Rapelnik (nasprotnik) in pravi: „Vi ste vse prav rekli.“ Nato postane na nesramen način oseben z domačim č. g. župnikom, na kar mu predsednik vzame besedo in z ogorčenjem kara ta nečuven in nesramen napad, ki nikakor ne spada na javno zborovanje. Drugi se oglasi k besedi socijalni demokrat g. Kasperl iz Grebinja, ki obžaluje, da so se krščanski socijalci šele v novjšem (?) času oprijeli gospodarskega programa, ko so bili poprej vendar nasprotni (?) kmečkim interesom. G. Pikša imenuje, da je „Mittel zum Zweck“ (sredstvo k namenu). Duhovniki zlorablajo v politične namene prižnico, spovednico, samo to je resnica, kar se sliši s prižnice, to je smešno. Kristus je rekel: „idite in učite!“, pa ne: „uganjajte politiko!“ Omenja bogastvo cerkve, kako se pokopujejo bogati — kako revni, kako klerikalci — kako socijalni demokrati ali nemški nacionalci. Socijalni demokrat se pokoplje, kakor pes. Vera je privatna reč, mi spoštujemo vsako vero, zato hočemo „prosto šolo“. Krščanski nauk se naj uči v cerkvi. (Medklic: seveda po zimi v mrzli cerkvi.) Govornik: „Naj se pa cerkve kurijo, kakor na Nemškem.“ Predsednik: „Kmetje, potem boste še za cerkve morali drva voziti, kakor za šolo.“ (Velikansko ogorčenje in pomilovalen smeh med kmeti in delavci. Nekateri kličejo: „Ven ž njim!“ Predsednik pozivlja k miru, češ, da bo že dobil zaslužen odgovor.) Mi hočemo tudi „razporoko“, če se morejo ločiti velikaši, zakaj ne tudi reveži. Bogatašem da papež še svoj blagoslov (?) k temu. Med tem klobasarenjem je bil večkrat nemir, da je moral predsednik vedno k miru opominjati. Zborovalci so ravno s tem pokazali, da niso za socijalnodemokratske nauke. Oseben napad je g. kandidat Ellersdorfer sam zavrnil, češ, da je prevzel kandiduro zato, ker je kot prepričan katoličan spoznal to za dobro. Pri tem je bilo zanimivo to, da je Kasperl zahteval, naj se mu odgovarja nemško, ker slovenski ne razume. Vsi kličejo: „Slovenski se bo govorilo.“ Predsednik odloči, da se odgovarja tako, kakor želi večina, namreč slovenski. Ta slučaj nam je dokaz, da se narodnost vendarle probuja. Na druge stvari je odgovarjal predsednik sam tako temeljito, da so mu vsi točko za točko pritrjevali. Zlasti je prašal socija: „Ali je to junaško, da se napada spovednica, kjer se duhovnik še brani ne more?“ Ker se nato nihče ne oglasi k besedi odda g. Dobrov predsedstvo č. g. J. Volavčniku, in govori o pomenu novih volitev z ozirom na postavodajanje, kmetje in delavci naj ne zamudijo te zanje odlo-

čilne prilike. Tista stranka bo dosegla več, ki bo močnejša, in ta bo krščanskosocijalna, ki bo po narodnosti sicer ločena, a v gospodarskih in verskih rečeh bo edina. Omenja dosedanje slabo gospodarstvo nemških nacionalcev in dokaže to z zgledi. In tudi v bodočnosti ne bo boljše, ker ta stranka nima zdravega gospodarskega programa, in ker propada na celi črti. Nemško-nacionalna stranka je bila in bo nam nasprotna tudi v verskem oziru. Dokaz zato je „prosta šola“ in „razporoka“. Skrajno nasprotna nam je ta stranka tudi v narodnem oziru. Zato imamo dokazov toliko, da jih niti potrebno ni navajati. Najbolj kričečo krivico so pa nam storili s skrajno krivično razdelitvijo volilnih okrajev, s čemer so narodnostni boj poostriili do skrajne meje (Vsestransko pritrjevanje). Šola bi tudi morala biti taka, da bi kmet imel od nje več dobička, ne pa škode. Za tako šolo so se naši poslanci vedno potegovali, nasprotniki pa so nasprotovali. Vojaška služba naj traja samo dve leti. Nadalje primerja kandidata Nagele-ja z Ellersdorfer-jem, kateri bo boljše skrbel za kmeta? Meščan ali kmet? Končno še pojasni povišanje duhovniške plače, ki ne pride od davkov, ampak iz verskega zaklada, ter opozarja zborovalce na tajno volitev, da se jim ni treba bati nikogar, in priporoča kandidata g. Ellersdorferja, ker njegov program je: „Pomoč kmetu in delavcu!“ Radi železnice sta interpelirala g. kandidata, deželni poslanec Plešivčnik in učitelj Breitegger iz Lipice, na kar je g. kandidat odgovoril točno, da bo za tako železnico, ki bo največ koristila celemu okraju. Ko je še domači g. župnik priporočal g. kandidata in se nihče ni več oglasil k besedi, se je shod zaključil ob splošnem navdušenju za gosp. Fl. Ellersdorferja, p. d. Pikša.

Gorenče. Zbralo se je zadnjo nedeljo dopoldne do 60 zborovalcev pri Buchbauru, da poslušajo kandidata in druga govornika. Čast. g. J. Dobrov otvori zborovanje in odda besedo g. Osana iz Celovca, ki je dobro osvetlil nemške nacionalce, kako so nam nasprotni v vsakem oziru. Deželni poslanec Plešivčnik je ugovarjal, tako ga je moral predsednik opozarjati na postavu. Nato je jako dobro razvil svoj program kandidat g. Fl. Ellersdorfer. Povdarja, da se je doslej za kmeta malo storilo. Kmetu in delavcu se mora izdatno pomagati z znižanjem davkov in drugimi sredstvi. Tudi manjši obrtniki trpijo. Vpeljati se mora starostno zavarovanje. Šola naj bi se bolj ozirala na kmečke potrebe. Tako naj bi delovali tudi gospodje učitelji. Ljudstvo bi jim bilo hvaležno. Vera se mora braniti, in v narodnostnih ozirih moramo biti pravični. Kmet A. Cidej prosi, da bi se kaj doseglo pri gosposki radi stelje, g. kandidat temu pritrdi in obljubi pomoč. Drugi kmet povdarja, da se duhovnikov ne sme zaničevati, tretji omenja starostno zavarovanje. Za vse to se hoče g. Ellersdorfer potegovati. Kot tretji govornik nastopi g.

„Enkrat je prišel Peterček domu. „Oče, v osmih dneh obhajam promocijo!“ zaklical je meni naproti, izstopivši iz vlaka. „Promocija?“ ponovil sem začudeno. Nu se je nasmejale, poznal je, da ne vem, kaj pomeni ta beseda. „No, v osmih dneh bodem imenovan doktorjem!“ razlagal mi je to radostno, ko se je vsedel k meni na voz. Udaril sem z bičem po kobilah, da bi dospela kakor hitro mogoče domov, da bi se tudi mati kmalu vzradovala sinovega prihoda. Oba sva imela veliko veselje z njim in gospod učitelj z nama. „Saj sem to vedel,“ je vedno pravil, potrkač mi na ramena. No, in v osmih dneh smo se odpeljali s sinom v Prago na promocijo. To vam je bilo slavno, moji sosede, kaj takega poprej še nisem videl. In ko je izročil neki visoki gospod sinu doktorsko diplomu in ko se nama je sin zahvaljeval za najin trud in dobrote, sem se moral razjokati kakor malo dete. In takrat, verujte mi sosede, mi ni bilo žal prodanih kravic in njiv!“

Umolknil je zopet za trenutek in malo poklašljaj.

„Tako po treh letih dobili smo od sina pismo. Pisal je, da bode kmalu slavil ženitovanje, kdaj, to nama naznani še pravočasno. Takoj sva se odpravila z materjo v mesto, kjer je bil ravno letni semenj. Mati si je kupila nov predpasnik in novo krilo, in tudi jaz sem si kupil novo obleko od nog do glave. — Po pol leta je prišlo zopet pismo. Imam ga pri sebi!“

Potegnil je iz žepa zarmeneli list in pri mesečnem svitu je pričel brati obledelo pismo: „Dragi otec, draga mati! Oznanujem vama, da praznujem dne 14. t. m. svojo poroko z gospodično Lily de Seffy. Prav žal mi je, da vas ne morem povabiti na svatbo. Kajti moja žena go-

vori tuj jezik, tako da bi se vi z njo niti pogovoriti ne mogli. Pri tem pa bodo pri svatbi navzoči tudi znanci in sorodniki moje žene, vseskozi ljudje tujega jezika, tujih šeg in navad. Vem, da bi vas s svojim povabilom ne vradostil bogve kako, ker bi se ne čutili med svojimi. Poslal bi vam bil tiskano vabilo, ali pustili smo tudi to tiskati v tujem jeziku. Po svatbi vas obiščem!“

Dočital je, zložil zopet pismo ter ga spravil nazaj v žep potem pa je iznova nadaljeval.

„Tedaj je prvokrat mati zaplakala in jaz se tudi nisem smejal k temu. „Veš oče, povedala mi je takrat, to me je pripravilo k plaču, da Peterček niti najinega blagoslova neče.“ Meni zopet ni dopadalo ime Peterčkove neveste. Lily! V celem kalendarju te svetnice nisem našel. A materi o tem nisem povedal nič, kajti jokala je itak brez tega dosti. Tudi po svatbi Peterčka nisva videla. Poslal nama je razglednico odnekod iz daljne Italije — s svojega ženitovanskega popotovanja. Preteklo je zopet leto in od sina smo dobili zopet pismo. Tudi to sem shranil.“

Potegnivši iz žepa listek ga je čital svojim sosedom: Narodil se nama je deček. Hotel sem, da bi se imenoval po vas, ali ni moglo to biti. Krstili smo ga po botru. Alfredek mu rekamo. Vaš sin Peter.“

Dedek Drahota je odložil pipo ter začel pripovedovati dalje: „Takrat sva plakala oba, jaz in mamka. In bilo je to ravno v tem času, po svetem Vavlavu, ko mi je vzel Bog mojo Katarino. Tedaj sem šel k gospodu učitelju Šipu — revež, jedva je še mogel hoditi — ali vendar je napisal pismo za Petra. In mislite, da je prišel na pogreb? Ne, ni prišel. Na dan pogreba je poslal krasen, velik venec. Zgoraj za palmovo vejo sta bila privezana dva široka traka.

In mislite si, kaj je stalo na njih? Z zlatimi črkami je bilo napisano: „Iskreno ljubljeni materi, hvaležni sin.“ Ali ta hvaležni sin, ki že sedem let svoje matere ni hotel videti, mislil sem si jaz pri teh besedah, kakor tudi ta, morebiti, ki je pisal te črke.“

Dogovorivši je zopet zakašljaj, napolnil si pipo in se zamislil.

„Kako pa je bilo dalje, oče Drahota,“ vprašal je eden izmed sosedov.

„Dalje, sosede? No, jaz sem hišo prodal in se preselil semkaj v vašo vas. Letošnjo zimo bode temu tri leta.“

„In kaj dela Peter?“ se je zopet nekdo oglašil v ozadju.

„Ne vem, odgovoril je starček Drahota, ni pisal več od tega časa nobene vrste. Kedar me poneso na pokopališče, tedaj pošlje morebiti tudi venec na mojo krsto s širokim trakom, opremljenim z zlatim napisom! „Iskreno ljubljenemu očetu, hvaležni sin.“ Toda tega si ne pustim položiti na grob, kedar me poneso h Katarini na pokopališče. To imam v testamentu zagotovljeno.“ Tako je pripovedoval dedek Drahota.

Govorilo se je še sem in tja in, sosed za sosedom se je polagoma odpravljaj domu, da leže k počitku pod svojo slamnato streho. Tudi dedek Kuba se je ločil ko so odšli že vsi drugi. In Drahota je ostal sam na kameneni klopi, kakor je bil sploh sam na tem svetu. Nagnil je glavo na svoja upadla prsa in naglo odpihaval dim, ki se je valil iz pipe, kakor bi hotel odpoditi iz svoje sive glave žalostne spomine.

J. Dobrovc in dokazuje z zgledi kako so nemški nacionalci nam nasprotni v gospodarskem, narodnem in verskem oziru. Ovrže nekatere ugovore nasprotnikov ter priporoča kandidature g. Ellersdorferja. Omeniti je treba, da so tudi tukaj, ko je predsednik omenil, da se bo na kratko tudi nemško govorilo z ozirom na morebitne navzoče Nemce, kmetje takoj rekli, da ni treba. Živela zavednost! Deželni poslanec g. Plešivčnik je ugovarjal, toda tako slabo, da so se mu smejali in ga pomilovali. Trdil je med drugim, da so bili klerikalci zoper volilno reformo, in da nemški nacionalci zato niso kaj dosegli, ker so bili v manjšini. Zavračal ga je predsednik točko za točko. V splošnem navdušenju za g. kandidata se je shod zaključil.

Iz velikovške okolice. (Volilna borba.) Gospod urednik najpoprej moramo Vam izreči svojo skrajno nezadovoljnost (?), ker ste „Šternbirta“ v zadnji številki „Mira“ tako izdelali. Vi menda ne veste najnovejšega poročila, da je Nagele prijatelj „Mira“. In kakšen prijatelj! Le poslušajte! V njegovi oštariji več let sem visil med drugimi liberalnimi časopisi na ogled „giftna krota“, ki sliši na ime „Štajerc“. Oče „Šternbirta“ so sicer strasten nasprotnik slovensčine, le „Štajerc“ mu diši, tudi mu diši slovenski denar in glasovi Slovencev, to pa le mimogrede omenjamo. Tedaj „Štajerc“ samo v njegovi hiši na steni visi, „Mir“ pa na srcu nosi, ga okoli kaže in daje iz njega še drugim brati, in kakor slišimo, zadnjo številko „Mira“ bo v okvir dal in v svoji najbolj fini sobi obesil — iz same hvaležnosti in ljubezni. Tedaj, g. urednik, prosimo usmiljenja v „Miru“ do „Šternbirta“. — Kako ta volilni boj človeka predela! Mi smo poznali g. kandidata kot človeka, prijaznega, potrpežljivega in omikanega, v Št. Petru pa je rjovel, zmerjal — hvala Bogu le po nemško, ker berač slovenskih glasov še slovensko ne zna — je bil od jeze plav in rdeč kakor kuhan rak; je dal primerek tistemu, ki je v „Mir“ pisal o losu „Gauerner“. Le očka s takimi reči počasno! Mi nismo tega krivi, da se po celi okolici ves čas o tem losu govori ravno tako kakor je „Mir“ pisal, in gotovo je tudi vam ta govorica znana. Kaj pa se jezite, če to ni res? Ovrže z dokazi pa ne z zmerjanjem, je vaša dolžnost. Nam se je sanjalo o pregovoru: „Den Schuldigen geht Grausen an!“ Potem pravzaprav po vaši „ljubeznivosti“ smo vsi „gaunerji“, ki smo to govorico večkrat slišali ravno tako kakor je v „Miru“ stalo. Sploh zadnji „Mir“ je vam postavil še navrh več jako kočljivih vprašanj. Če se tukaj ne opravičite popolnoma, no, potem bomo z vami tega „gaunerja“ iskali in ga bomo gotovo našli. Radi Št. Petra je to bilo, gosp. Nagele, od vas naravnost predrznost napovedati shod tam. Ali ste že pozabili, da je vaša stranka v Št. Petru pri zadnji občinski volitvi imela komaj toliko glasov, kolikor je prstov na roki. Tedaj v skoro čisto katoliško slovensko občino gre fehtat glasov nemški nacionalci, ki še slovensko ziniti ne zna. Kaj pa bi se zgodilo, ko bi šel v nemške kraje kakšen katoliški Slovenec Nemce slovensko zmerjati? Imate se zahvaliti pohlevnosti Slovencev, da so se vašemu zmerjanju le smejali. Vi ne znate na shodih menda nič govoriti, le zmerjati nasprotnike in sebe hvaliti. Ne poznate pregovora: „lastna hvala smrdi?“ Cerkveni shod v Št. Petru je bil takrat dober, da ste po božji službi lovili kristjane za svoje nakane — seveda brez uspeha. Vi, g. Nagele ste se s svojimi par pristaši plazili okoli cerkve, noter iti pa ste se bali, čeravno ste bili dve sv. maši in pridiga — morebiti da bi se bili potem lepem „krščanskem“ izgledu na shodu bahali, da ste tudi kristjan, ni-li res? Sploh pred shodom ste bili do ljudi še jako prijazni, — celo pozdravili ste kot prvi nekega rokodelca, kateremu se je to jako čudno zdelo in ki je dejal, da čeravno sta se prej že velikokrat srečala, da ga „Šternbirt“ nikoli ni pozdravil. Ja, kaj vse stori kandidatura! G. Nagele, tega človeka boste že poznali, saj ste se ga še ta dan v Grebinju lotili in dejali, da je dr. Müller v Št. Petru lažnjivo trdil, da mestni gospodje samo pred volitvami kmete poznajo. Spominjate se, da vam je ta rokodelci, ki je poštenjak in našinec skoz in skoz, odgovoril: „H. Nagele, das ist mehr oder weniger wahr.“ Nato ste jo z dolgim nosom odpihali. Spominjate se še, g. Nagele, da ste na dan volitve v deželni zbor, ko sta kandidirala Podgorc in Plesičnik, prišli v Grebinj k Plazniku in tam ljudem dejali: „Kdor bo volil Plesičnika, naj je zastoj, kar si srce poželi, plačal bom že jaz?“ Ali to ni bilo naravnost kupovanje glasov? Ali vas ni zdaj sram, ko je na tako podlo delo zdaj kriminal? Mi vemo, da ta denar ni šel iz vašega žepa, tako radodarni niste. Pa to ravnanje, javno podkupovanje ljudi, je za vas značilno. Takrat

ste tudi vpili z vašimi pristaši: „paur paura voli, pa ne gospoda.“ To smo si zapomnili, in zdaj mi vpijemo, da se po celem volilnem okraju sliši: „Paur voli paura Ellersdorferja, pa ne gospoda Nagela.“ Gosp. Ellersdorfer sam z lastnimi rokami opravlja kmetijsko delo, kaj takega pa pri Nagelnu nihče še ni videl. In kaj pa imamo reči k junaštvu „Šternbirta“ v Grebinju? Obdan od velikovških „purgarje“, ki od slovenskega kmeta živijo, je prišel on v Grebinj razbit shod slovenskih kmetov. Ali bo potem kakšen slovenski kmet tako zabit, da bi za „Šternbirta“ glas oddal? Ni mogoče! Reklo se je nam, da je grebinjski zdravnik ta dan hujskal druge ljudi, da bi za Ellersdorferjem vpili „Feigling“ (strahopetnež). Mi mislimo, da se je zdravnik v naslovu zmotil. Mi vprašamo, kdo je „feigling“? Ali tisti, ki kakor g. Ellersdorfer gre sam med nasprotnike, jim tam po zasluženju svoje mnenje pove, ali tisti, ki z veliko gardo obdan pride razgrajati? Zakaj si zgovorni Nagele ni upal sam priti čez preprostega kmeta Ellersdorferja v Grebinj? Naj služi velikovškim škricem in vovbrskim . . . na znanje, ki so vkup bili garda „cesarja“ „Šternbirta“ dediči: Ko bi g. Ellersdorfer kot mož, ki župan gleda na red v občini, ne bil odpovedal shoda, bilo bi prišlo do takega pretepa, da bi grebinjski zdravnik ne bil utegnil velikovških in vovberskih glav vkup šivati. In kdo bi bil tega kriv? G. Nagele, prosimo za odgovor? Čeravno so bili slovenski kmetje in njih hlapci v manjšini, toliko vi nemčurski škrici veste, da ena pest naših krepkih ljudi izda za 10 pesti velikovških in vovberskih mandelcev. Drugokrat še več. Prisrčna hvala fant Mentelnu iz Vovber, ki se ni bal vovberskih „zajcev“.

V velikovškem sodnem okraju je po sestavi volilnih listov 3152 volilcev. Ako bodo naši vsi storili svojo dolžnost, kar za gotovo upamo, ako sodimo naše volilne shode, potem je zmaga g. Fl. Ellersdorferju zagotovljena.

Nemško nacionalna stranka. Zboruje pri zaprtih vratih. V Svečah so imeli dne 21. aprila „nacionalci“ volilni shod, ki so ga sklicali s povabili, brez katerih ni bil vstop dovoljen. Tudi v Borovljah menda ni dobil vsak vstopa, ko so tam zborovali. Zakaj neki ne napravijo javnega shoda! Menda zaradi tega, da bi Slovenci, ki so po večini katoliški, ne izvedeli o njih protiverskem programu. Kolikor smo izvedeli, so v Svečah razvili govorniki program njih stranke, v vseh točkah se vjemali v tem, da hočejo napovedati duhovnikom vojsko in njim vzeti pri ljudstvu vpliv, tako v šolskem in javnem življenju.

Kako Nagele agitira sam zase. Na Djekšah so ustanovili „fajerber“. To priliko je porabil tudi Nagele, da dobi nekaj „fajerberkarskih“ glasov zase. Podaril je namreč „fajerberu“ celih 20 K za nabavo gasilnega orodja. Radovedni smo res, koliko glasov si je s tem „človekoljubnim“ darilom ravno pred volitvami pridobil. Sicer pa moramo priznati Nageletu, da je zelo „kunšten“, ako misli na tak način loviti volilce na svoje limanice.

G. Florijan Ellersdorfer, p a m e t e n i n p r e v i d e n m o ž. Nasprotni časopisi našega kandidata, g. Ellersdorferja, radi shoda v Grebinju napadajo, češ da je bojazljivec (Feigling), ker si ni upal zborovati, ko je videl toliko nasprotnikov in je shod preložil. Pač radovedni smo, kaj bi g. Nagele storil v takem položaju. Ravno v tem, da je naš kandidat tako ravnal, je pokazal vso svojo razumnost in modrost, zakaj, kdor pozna sirove Velikovčane, mora g. Ellersdorferju popolnoma prav dati. G. Pikš je ravno mož, ki se noče prepirati in kregati, kakor je to svetovnoznana velikovška „manira“, ampak dostojno in pravilno zborovati. Velikovčani, ali veste, kako pravi tisti nemški pregovor: „Der Gescheitere gibt nach“ (Pametnejši se uda)?

Nagele, najboljši agitator za Ellersdorferja. Znano je že, kako surovo se je obnašal nemškonacionalni kandidat v nedeljo dne 14. t. m. v Št. Petru in Grebinju s tem, da je v prvem kraju naš shod motil, v drugem ga pa z junaškimi Velikovčani preprečil. Marsikateremu so se odprle oči. To kaže ogorčenje posebno grebinjskih okoličanov kmetov in hlapcev. Ti sedaj govorijo med seboj: „Zdaj smo spoznali Velikovčane; naj se še privlečejo k prihodnjemu zborovanju, bomo jim že pokazali pot proti Velikovcu“. Tako nemški nacelnji, katerih vodja je „sladki“ in „dobri“ g. Nagele, sami delujejo na zmago našega kandidata; obenem se pa tudi s tem skrbijo, da se bo našim ljudem polagoma zdanilo. Mi smo g. Nagele-ju in Velikovčanom hvala

ležni za tako agitacijo. Le tako naprej in štirinajsti maj bo naš!

G. Nagele, ali je res? Po Velikovcu se govori, da ste obljubili 1000 kron, reci edentisoč tistemu, ki vam pove, kdo je pisal oni članek o Vrhovnikovi srečki. Pozivljamo vas, da to javno objavite, ker samo na govorice se ne moremo zanašati! Morebiti bi ta lepa svota nekomu prav dobro teknila. Torej na dan z možatostjo!

G. Ringel, uradnik mestne hranilnice v Velikovcu, ali vam je kaj znano, da se govori po mestu, da ste tudi vi obljubili 2000 kron, reci dvetisoč, tistemu, ki bi povedal, kdo je spravil med svet ono že davno znano novico o Vrhovnikovi srečki? Nam je nerazumljivo, kako tudi vi pridete do tega! Naš list vendar ni imenoval nobene osebe. Dvetisoch kronc je že lep denarček. Prosimo pojasnila!

Nafarban Velikovčani. Zadnjo nedeljo, dne 21. t. m. se je naenkrat raznesla po Velikovcu novica, da bodo Slovenci zborovali na Ruštatu pri Raku. Na to se je peljalo in šlo več Velikovčanov vun, da bi se „udežili“ slovenskega zborovanja. Toda z žalostjo so morali povešati svoje butice, ko ni bilo zunaj nobenega slovenskega „hujskača“, še manj pa shoda. Silno hudo jim je bilo, da niso mogli opravljati njim tako priljubljenega „kšefta“, motiti slovenskih zborovalcev. Naj bi prišli rajši na Rudo ali v Gorenče; videli bi bili, kako se je tam navdušeno ploskalo in pritrjevalo g. Ellersdorferju. Oni pa, ki je Velikovčane tako imenitno potegnil, zasluži javno pohvalo.

Nagele in njegovi shodi. Nemškonacionalni kandidat g. Šternbirt prireja svoje shode kaj rad tudi ob sobotah zvečer. Tako je storil na Rudi dne 13. t. m., kjer je imel samo kakih 30 nacelnjov, katerim je baje celo noč pridigoval. Si je pač mislil: „Kar danes lahko storiš, ne odlašaj na jutri!“ Kaj ne, tako se skrbi za „pravo vero“, kakor je v volilnem oklicu za g. Nageleja? Če se celo noč lumpa, potem pač ima človek veselje, da spolni drugi dan svojo krščansko dolžnost. — Ravno tako se je godilo tudi v Vovbrah dne 20. t. m. Tam je imel več somišljenikov in poslušalcev, kakor na Rudi, in tudi tam so se veselili dolgo v noč in sanjari o zlatih časih, ki jih bo prinesla Nagelejeva zmaga (?) — Isto je bilo tudi zadnjo nedeljo v Šmarjeti, kjer je bilo okoli 100 poslušalcev; baje so tudi tam bili do petelinovega petja prav židane volje. Studenci Nagelejeve milosti že tečejo.

Socijalni demokrati so v Velikovškem okraju zborovali dne 7. t. m. na Rudi; shod je bil še dobro obskan. Govoril je kandidat Eich iz Beljaka. Drugi shod so imeli na Želinjah dne 13. t. m. Tudi tam se je predstavil Eich svojim volilcem. Sicer se pa o socijalnodemokratski agitaciji nič kaj posebnega ne sliši.

Vernberg. (Zopet Angerer.) V nedeljo dne 21. t. m. je bilo pri Marinču v Skočidolu zopet nemškonacionalno zborovanje, kateremu je prisostvovalo jako malo poslušalcev in še teh največ iz radovednosti, kaj bo Angerer klobasaril. Grajal in slikal je po stari navadi „pogubonosno“ delovanje krščansko-socijalne stranke, nasprotno slikal vse „najboljše“ uredbe nemško-nacionalne stranke za kmeta in delavca. Mi pa g. Angererju ne maramo iti tako hitro na limanice. Njegovo dično stranko poznamo že prav dobro iz deželnega zbora, da se ravno toliko zastopi na gospodarstvo kakor kozel na vrtnarstvo. Prav počrez mu ležijo v želodcu mladi duhovniki, seveda ker leti ljudstvo še z največjim uspehom zbujajo in svarijo, da se ne vsede vsakemu sleparju na lim, kar je gotovo takim, ki pridigujejo za prosto šolo in razporoko v veliko škodo. Ko se mu je zdelo da so ljudje že dovolj prepričani, da imajo samo njega voliti, je zaključil nad vse „mizerabel“ izpadlo zborovanje ter se podal s svojimi „zvestimi“, kakor Oraš, Robaš in drugi njegovi nemško nacionalni agitatorji, proti Brdu, da je tudi še tamkaj prodajal svojo profesorsko „modrost“.

Koroške novice.

Opozarjamo. naše dopisnike in vse one, ki se pismeno obračajo ali na uredništvo ali na upravništvo „Mira“, da naj svoje pošiljate naslavljajo v C e l o v e c, n e p a v L j u b l j a n o, ker se sicer zavlečejo marsikatero važne stvari.

Solske vesti. Premeščen je učitelj Ludovik Primožič iz Šmihela nad Pliberkom v Skočidol.

* Slovensko uradovati je začela občina Št. Danijel.

Dijaška prenočišča. Akad. plan. krožek v Pragi je že pred enim mesecem razposlal na narodne gostilne, slov. občine in društva, vabila, da ista naznanijo, če imajo kakšno prenočišče za dijake na razpolago (za kako ceno? cena hrane?), da se tako omogoči dijakom potovanje v počitnicah in spoznavanje razmer posebnost na Koroškem. Odzval se skoraj brezizjemno še ni nihče. Še enkrat se opozarjajo vsi oni, ki imajo kako prenočišče na razpolago, da to blagovolijo naznaniti pravočasno na: A k a d. p l a n. k r o ž e k v P r a g i, I I. v T ů n í c h 13.

„Mir“ pa Nagele. V zadnjem „Štajercu“ se je postavil nemškonalni kandidat za velikovski okraj, velikovski prajar Nagele na visoko stališče nedotakljivosti ter zahteva, da naj mu „Mir“ pove, kdo je pisal ono vest, v kateri se je nekega kandidata vprašalo, kaj je pravzaprav z neko srečko, zaradi katere se je ustrelil kmet Vrhovnik. „Mir“ ni imenoval nobene osebe, a vzlic temu je Nagele čutil, kakor pravi v „Štajercu“, „da se tiče ta notica brezdvomno njegove osebe“ in na shodu v Št. Petru je tudi sam povedal, da se tiče ta stvar njega ter je celo priznal, da mu je Vrhovnik res dal srečko in da se je srečka res izgubila. Ja, preljubi gosp. Nagele, zakaj se pa praskate, če vas ne srbi, zakaj ste se pa tako hitro oglasili, če se vas ne tiče? Kaj pa more „Mir“ zato, če ves velikovski okraj govori o vas, Vrhovnikovi srečki in njegovi smrti. Je pač težavna stvar in s samim zabavljanjem se takih stvari ne spravi s sveta. Zapomnite si to, gospod kandidat Nagele!

Gospodek Karol Linhart, ki se je hotel vsiliti rudarski uniji kot tajnik južnega revirja, je pridobil nekaj rudarjev v Trbovljah s svojim sofističnim in lažnjivim nastopom ter jih nahujskal proti zaupnikom rudarske unije, češ, da so zakrivali, da ni bil on nastavljen kot tajnik. Unija ga ni prišla zaradi tega, ker je njegova preteklost preveč umazana. Že 12. avgusta 1904 se ga je v Ljubljani pri strankini konferenci odstavilo iz uredništva „Rdečega Praporja“ zaradi nekih neredov. Poizvedeli smo pa pri strankinih zaupnikih; da ni zanesljiv. Da je to resnica, kaže zadnji primer. Iz Zabukovca se nam namreč piše, da je dobil tam enkrat 24 K in enkrat 8 K, ki so bile last unije in ni imel nikakršne pravice do nobenega zneska. Linhart je vzel denar, a ga do danes ni odračunal, dasi je že od takrat preteklo par mesecev. Obenem se nam poroča iz Trbovelj, da sedaj tamkaj obrekuje razne zaupnike, preti, da bo izstopil iz stranke in izdal brošurico proti zaupnikom in da hočejo razni zaupniki škodovati delavcem v Trbovljah pri njih gospodarski zadruzi. Mi izjavljamo tukaj, da je to samo laž g. Linharta, ki ima sicer dober jeziček, a vse drugo malo velja. Svarimo vse delavce, da ne verujejo človeku, kateri je že doslej grozno škodoval trboveljskim rudarjem. Turn-Töplitz, dne 7. aprila 1906. Odbor rudarske unije. — Tako se glasi izvirno poročilo rudarske unije o Korlčku Linhartu.

Mnenje o Seifritzu od osebe, ki mu je zelo blizu, je za kandidata značilno. Tisti liberalec in Nemec, pa pošten in dober mož. Torej poslušajmo ga: „Da so Nemci tega morali za kandidata postaviti! Ravno tako kot bi drugih ne imeli! On ja ne zna govoriti, ja ni človek zato, on se ja nikoli ni zanimal za politiko. Kaj pa je delal zunaj (na Dunaju)!“ — Spal. Da je to res, so govori kandidata Seifriza samega pokazali. Menda še tega brati ne zna, kar mu drugi napišejo. Kako bi mogel potem šele sam kak govor skupaj „skvanfat“?!

V imenu vere zdaj pozivljajo nemškonacionalni listi k volitvi svojih kandidatov. Zdaj nar kar iščejo njihovi uradniki svete in pobožne izreke v svetem pismu, navadno izreke o miru, ljubite svoje sovražnike, mir vam bodi in več takšnih. Mi opozarjamo: 1. hudič je trikrat skušal odrešenika in trikrat se je sklical na sv. pismo: češ, zapisano je: angeli te bodo nosili itd., a vendar se Kristus ni vdal. 2. Vsi krivoverci so se tudi sklicevali na sv. pismo. 3. Sv. pismo govori tudi o krivih prerokih, ki hodijo v ovčji koži. Na to se pa mi sklicujemo, ker nemški nacionalci so krivi preroki, ki hodijo pred volitvami v ovčji koži, kot poslanci so pa volkovi, ki odirajo ljudstvo z dijetami, z zavarovalnicami proti požaru, s šolskimi palačami in krivo prerokujejo o svobodni šoli in o ločitvi zakona. Kristus je rekel, treba se jih je ogniti in izognili se jih bomo dne 14. majnika.

„Freie Stimmen“ so se zaletavale v Šentjanžane, da so se upali, ne da bi prej Laknerja

ali Dobernika vprašali, prositi za železniško postajo. Kako se Št. Janž drzne to storiti? — Tam naj bi vlak obstal, pravijo „Freie Stimmen“, kjer je samo klerikalna bindišarska vas. Št. Janž in Sveče naj si zapomnijo: Ako bo Seifriz izvoljen, ste te dve postaji pokopani. Ta mož bo nasprotno tem postajam, ker so klerikalne vasi, kakor se iz „F. Stimmen“ razvidi. — Tako torej: Milijoni in milijoni so se nasipali v to železnico iz kmečkih žepov in čemu? Da se metni smrkovci vozijo bržkone na izlete?! Krasne postaje in poslopja se z velikim trudom postavijo; zakaj? Da se v juniju in juliju kak mestni šibar brez maše vun pelje v hribe! — Kje naj postoji vlak? — Ne tam, kjer kmet svoje poljske pridelke v žuljevi roki prinese na železnico, ne tam, kjer je kaka vas, ampak tam, kjer kak celovski kanclist, ki se pusti šimfati za turista, hoče onesrečiti sveto samoto naših slovenskih gor! — Posebno pa zato ne, ker je Št. Janž klerikalen! Zdaj pa Sveče in Št. Janž, 14. majnika pošljite vsaj 200 volilcev za Grafenauerja na volišče! Da, gotovo: tudi slovensko ljudstvo zasluži postajo! Tudi krščansko ljudstvo jo bode dobilo! G. Grafenauer bo vedel to zagovarjati na pravem mestu. „Freie Stimmen“ bo pa treba dati častno občanstvo v šentjanžski občini radi zaslug.

Iz Št. Jakoba v Rožu. Voziti se po novi progi skozi slovenski Rož, je včasih prav zanimivo. Železniško osobje, oziroma uradniki pač le nočejo še spoznati, da živi tukaj slovenski narod in da je treba znati tudi slovenski jezik. Na nekaterih postajah so uradniki že spoznali, da živijo med Slovenci in so se deloma tudi slovensčine privadili, da ljudstvo lahko v svojem jeziku občuje z njimi, ali eno postajo pa imamo, da še zdaj ne ve, da ima dvojezični napis, in da je treba tudi znati slovensko. To je postaja Bistrica v Rožu. Dne 14. t. m. je prišlo na to postajo več kmetov. Zahtevali so listke seveda v slovenskem jeziku. Prvi so jih dobili brez vsake ovire. Ko pa pride zadnji, se oholi uradnik ni več mogel držati, šinila mu je nemška kri v glavo in je zabrenčal: „wer hat euch heute das gelernt“, in ni več hotel razumeti slovensko. Seveda kmet je bil jako razžaljen in je na to zahteval pritožno knjigo, katere pa tudi ni dobil. Tako je moral, ker je medtem že prihajal vlak, vstopiti brez listka, in potem plačati tudi dvojno voznino. Seveda pa ni pustil tako mirno zaspati te stvari. Terjal je na postaji Podrožico, kjer je izstopil, pritožno knjigo, in se tam pritožil, da bo c. kr. železniško ravnateljstvo v Beljaku izvedelo, kakšne surove uradnike ima na bistriški postaji in jih mogoče tudi poučilo dostojnega vedenja. Potrebno pa je to-le: Vsak Slovenec naj izključno le zahteva listek v slovenskem jeziku, potem bodo kmalu spoznali, da ni ljudstvo radi njih tukaj, ampak oni radi ljudstva. Če hočejo med nami živeti, morajo nas, če ne več, vsaj za silo razumeti!

Bistrica - Podsinnjas. Dne 14. aprila se je vršil občni zbor krščansko-socialnega pevskega in delavskega društva, ki je bil nepričakovano dobro obiskan. Počastili se nas tudi sosedni društvi iz Celovca in Št. Jakoba, prišla sta tudi dva zastopnika strokovnega društva z Jesenic. Najprej je poročal odbor o letnem delovanju društva, ki je v kljub mnogim zaprekam doseglo že lepe uspehe. Nato da g. predsednik besedo tov. Veincerlu iz Celovca, kateri je govoril o družtvih. Ako hočemo delavci oziroma kmetje kdaj zmagati, je treba, da se tesno združimo, podpiramo in tako skrbimo za našo stanovsko izobrazbo. Drugi govornik, g. Tavčar, govori o liberalizmu, ki skuša ukleniti delavske sloje v jarem kapitalizma. Ta liberalizem gineva že povsod. Le na Koroškem je še v lepem cvetu, a tudi tukaj mora zginiti, ako se združimo in mu napovemo boj v vsakem oziru. Boj mu pa moramo napovedati, ker je naš verski in narodni nasprotnik. Obenem pa tudi dela na propad Avstrije. G. Osana je govoril o časopisju, najvažnejši list za nas je „Mir“ in „Naša Moč“. Treba je, da se izobrazimo. Kdor danes ne bere, je kakor slepec, ki tava brez cilja okrog. Govoril je tudi tovariš Čebulj z Jesenic, ki je poudarjal, da je neobhodno potrebno, da se delavstvo združi v strokovnem društvu. Jeseničani bodo vedno na strani bistriških delavcev. Nato se je izvolil z malo izjemo dosedanji odbor. Govorili so na tem shodu sami delavci, zato pa je za nas tembolj imponanten. Naše društvo ima važno prihodnost. Akoravno ima zelo težko stališče, vendar mu je zasiguran obstoj. Tudi kmetje so pristopili v častnem številu, ker so spoznali njegovo važnost. To društvo ni samo delavsko, ampak tudi kmetjsko, ker hoče oba stanova v njih stroki izobraziti. Zato pa vsi v društvo!

Iz Št. Janža v Rožu. (T a k š n i s o n e m š k i n a c i o n a l c i!) „Freie Stimmen“ z dne

17. aprila poročajo, da se nameravata napraviti ob novi železnici dve postajališči: na Ilovljah in v Št. Janžu. Za postajališče na Ilovljah se zelo zavzemajo, o postajališču v Št. Janžu pa pišejo dobesedno, da je želja Šentjanžanov popolnoma neupravičena: „Št. Janž je zelo majhno in ravno tako brezpomembno slovensko - klerikalno gnezdo, ki samo zase ne bo imelo nikakega prometa. Sosednja kraja Svetnayas in Podsinnjas imata tako že svoji postaji in Št. Janž je od zadnje postaje oddaljen samo 20 minut, od Svetnevasi pa ne več ko 25 minut. Turistika ne bo hrepenela po tem čisto slovenskem kraju, ki ne more niti očesa niti želodca potolažiti. Ta vas nima nikake okolice, ki bi mogla dati železnici kaj prometa. Promet bi stvarjali edino le ob časih volitev tja in sem leteči hujskaški farji, kar pa ne opravičuje postajališča in bi ne upravičevalo kakih občinskih prispevkov v ta namen. Kak morebitni uvoz „Kranjcev“ v Št. Janž ali Podsinnjovos pa tudi ni vreden podpore in to tem manj, ker se s takimi postajališči samo zadržuje daljni promet.“ Tako pišejo „Freie Stimmen“, glasilo nemških nacionalcev o splošni želji prebivalstva v Št. Janžu in Podsinnjivasi. Taki so torej ti k m e t s k i p r i j a t e l j i“. Šentjanžani in Podsinnjčani, tu jih lahko najboljše izpoznate. In potem se vam pa še vsiljujejo pri vsakih volitvah, posebno pa sedaj pri državnoborskih in občinskih volitvah, ki bodo tudi v kratkem. Najboljši odgovor za vsa ta nesramna žaljenja vaše vasi je, ako na dan volitev vsi od prvega do zadnjega pokažete hrbet tem „kmetjskim prijateljem“ ter volite moža, ki se bo gotovo potegoval zato, da dobite svoje postajališče. In ta mož je g. F r a n c G r a f e n a u e r, ne pa nemški nacionallec Seifriz.

Goriče. V soboto, dne 20. aprila, smo spremljali k zadnjemu počitku Jerneja Šumi, p. d. Pogrejca v Goričah. V četrtek zjutraj je bil še pri sv. maši in po tem je šel s konjem po seno in tam ga je dohitela nagla smrt v 53 letu. Udeležba pri pogrebu je bila velikanska. Rajni je bil zaveden Slovenec in katoličan s prepričanjem. Vedno je rad zahajal k službi božji, tudi med tednom je pridno hodil v Goričah k sv. maši. Ni ostajal zunaj cerkve, kakor mnogi drugi, ampak je vselej našel svoj prostor v cerkvi. Svojo vero in narodnost je vselej in povsod neustrašeno kazal v dejanju brez ozirov na druge. Rad in navdušeno se je boril za dobro, krščansko in narodno stvar pri volitvah in vsaki priložnosti. Za rajnim žalujejo starši, ki so že v 1899. l. obhajali zlato poroko, in pa 6 otrok. N. v m. p!

Ukve. (K a k o p a t o?) Župan Franc Ehrlich ima dve hiši. V eni sami ima 5 sob za stanovanje in eno za poštni urad. Druga hiša je novo zidana in gotovo tudi direktnega davka, ne pa deželni in občinskih doklad prosta. Ker je pa Ehrlich leta 1904 in 1905 po izkazu občinskih doklad od hiš št. 25 in 65 plačal samo 7 K 60 v. direktnega davka, kateri znesek se s predpisi hišnega davka nikakor ne strinja in tudi ukovskim razmeram ne odgovarja, kajti n. pr. Boštjan Errath plača od štirih za stanovanje pripravnih sob 20 K, je krajni šolski svet v Ukvah leta 1905 prosil c. kr. okrajno glavarstvo v Beljaku za pojasnilo, zakaj Ehrlich tako malo hišnega davka plača, ali okrajno glavarstvo je pojasnilo odreklo. Na ta način je Ehrlich oškodoval vse občane, posebno pa gospodarje ukovske soseske, kajti on ni plačeval njegovim poslopjem primerne davka in potemtakem tudi ne občinskih doklad.

Ukve. (N e k a j v p r a š a n j.) Leta 1903 je napravila povodenj v Ukvah veliko škodo; raztrgala je soseskina pota in odnesla vse mostove, v vasi je pa soseskine prostore in pota zasula. Vsa soseskina pota in vse soseskine grunte je imel soseskin odbor (ne občina) v Ukvah za oskrbovati, kajti vsa javna pota in soseskine grunte smo Ukljani sami (ne pa občina) odkar ljudje pomnijo kot naše posestvo sami vzdrževali in oskrbovali. Zaradi tega je povodnji cenilna komisija škodo na potih, mostovih itd. v znesku čez 26.000 K soseski pripoznala. Za občino so cenitelji samo škodo na siromašnici pripoznali. Kakor se govori, je pa za občino Ukve vlada pripoznala škodo na gruntih 2.600 K, na potih in mostovih 7.300 K in na zgradbah ob vodi pa 13.250 K, skupaj 23.120 K. Za sosesko Ovčja vas se je škoda cenila na gruntih 1000 K, pota in mostovi pa 1260 K, skupaj 5460 K. Kakor nam je do znanja prišlo, je izkazal okrajni glavar Šuster v neki vlogi na c. kr. sodnijo v Celovcu, da je prejela občina Ukve za nji na gruntih, potih, mostovih itd. po povodnji prizadeto škodo iz pomožnega sklada (notstands-fonda) 3500 K soseski Ukve in Ovčja vas pa nič. Na izjavo Franca Ehrlicha, župana v

Ukvah, da je vlada in orožništvo l. 1904 splom-ladi škodo po povodnji drugič pustila konštatirati — in da župan pri ti cenitvi prav nič opravi ti ni imel — konštatiramo, da je torej vladi bilo znano, da občina Ukve, kot taka na potih, gruntih itd. nobene škode ni imela — in da je torej okrajni glavar Šuster njemu od vlade po-verjeni denar iz pomožnega zaklada, svoto 3500 kron namesto soseski, katera je škodo imela, ob-čini v Ukvah podaril — katere škoda je bila fingirana. Pri tej priliki vprašamo gospoda Šu-sterja, kako pa to pride, da ni tistega denarja v vlogi na sodnijo v Celovcu izkazal, katerega je potrošil z županom Ehrlichom, Francom Weda-mom v Naborjetu in Jožefom Ehrlichom na Tr-bižu za prevoz peska iz ulic v Ukvah? Zakaj je zamolčal tudi tisti denar, katerega je posestni-kom Luku Errath, Matildi Bergmann, Janezu Jank, Filipu Tribuč itd. zato plačal, da so smeli zgo-raj omenjeni podjetniki voziti na njihovo zem-ljišče pesek in kamenje? Nadalje zakaj je za-molčal tudi tisto podporo, katero je dal za po-pravo zida ob pokopališču in tisto, katero je dal za popravo Šokovca v Ovčji vasi? Tudi tistega denarja ni izkazal, za katerega so se mu posest-niki v Ovčji vasi začetkom leta 1906 zahvalili, — kajti ko so podrepniki župana Ehrlicha v Ovčji vasi za zahvalo Šusterju podpise iskali, se je gospodarjem reklo, da dobijo podporo 6000 kron. Gospod Šuster! Naznamo vam, da je župan Ehrlich leta 1903 od celovškega magistrata izposodil za občino v Ukvah vozove in šine za prevoz gramoza (šodra) iz vasi Ukve na zem-ljišče zgoraj omenjenih gospodarjev. Samo ob sebi je umevno, da ste vi tudi za ta prevoz iz državnega zaklada občino, oziroma vas Ukve od-škodovali. V svojem računu za vas Ukve za leto 1904 Ehrlich ni izkazal, da ste vi njemu za pre-voz omenjenega šodra kaj plačali — tudi ni iz-kazal nam znani dobiček pri tem podjetju v prid ukovske vasi. Vaša dolžnost bo, konštatirati, je li Ehrlich v imenu občine omenjene vozove zase in za svoje sopodjetnike naročil, ali pa če je on zares za vas Ukve delal, oziroma za tisto delo prevzel — zakaj ni prebitek v prid ukovske vasi v svojem za leto 1904 položenem računu izkazal. Gospod deželni predsednik baron Hein, Vas pa vprašamo, ako je bil prevoz šodra iz vasi Ukve Francu in Jožefu Ehrlichu in Francu Wedamu privatnim potom, ne pa po občini Ukve oddan, zakaj se je potem okrajni glavar brigal za pro-stor, kamor se je gramož (šoder) vozil, in zakaj je on potem na državne stroške za ta prostor stranke odškodoval?

Sinčavas. Bolj daleč pa žene more iti pre-drznost nemčurjev. G. direktar so v šoli v Do-brlivasi popraševali otroke, vsakega posebej, ali doma nemški ali slovenski molijo in kaj. To že gre čez vse meje, kaj pa jih to briga. Mar bi radi videli, koliko jih je šola pod njihovim vod-stvom že izneverila narodu in veri. Bi pač na stare dni radi videli, kako je njihova setev se obnesla. Menda slaba žetev. Ko fantje iz šole iz-stopijo, ne znajo ne slovenski ne nemški. Če jih doma starši ne priganjajo k čitanju slovenskih knjig, ne znajo ne enega slovenskega stavka pra-vilno zapisati, še manj nemškega. Nasprotno so pa gostilne vsako nedeljo polne, včasih še v pon-deljek. O ja, naučili so se nekaj, pa zdi se mi, več slabega kot dobrega. Torej g. direktar spom-nite se še na stare dni vašega službovanja na oni kraj, kjer vam je mati pri zibelki slovenske pesmi prepevala.

Dobrlavas. Čudne dogodbe se dogajajo pri nas. Znano je, kako „Štajerca“ vsiljujejo. Ker ga pa odrastli — hvala Bogu — ne marajo, tako da ga nazaj pošiljajo, so pa ti gospodje okoli dohtarja in trgovca stuhtali drugo, da bi „Štajerc“ vendar prišel v slovenske hiše. Naslovili so „Štajerca“ na več „šolarjev“, da bi ga ti nesli domov. Zdaj pa čujte, kaj je neki deset-letni fant storil, ki je tudi nobit „Štajerca“ na se naslovljenega. Slučaj je pač bil, da sem ravno po cesti prišel. Tisti šolar je nesel „Štajerca“ tja pred ono trgovino nasproti križu, razgrne ga, in zdaj šolarji začnejo hoditi po njem in teptati ga, da je bilo veselje gledati. Že otroci ga poznajo, da koj kvak — kvak zna. Kaj ne, g. T., od otrok se resnica izve.

Dobrlavas. Volitve so pač nekaj čudnega. Še cerkev nima miru pred njimi. Predzadnjo ne-deljo so se v stolpu med sv. mašo skušali neki mlečnozobneži, ki še nimajo nič pod nosom, kateri bi se bolj mogel ogreti za Miklavca. Zraven pa so kleli, da se je kar svetilo. Lepi sadovi šole! „kaj pa kaj na pavreh, kdo bo pa kaj volil in koga drugega tam, kakor pa ded in baba in otroci. Gospodi pa imajo po več hlapcev, nekteri 12, ti morajo vsi z gospodom iti volit.“ No bomo

videli, ali so tisti časi že minuli, ko gospodar določuje prepričanje poslov. Posli dandanašnji že vejo, da gospodar brez njih nič ne more, da je gospodar navezan na nje, pa ne oni na gospo-darja.

Goselna vas. (Javno vprašanje c. kr. državnem pravdnistvu.) § 3 postave z dne 26. januarja 1907 o kazenskih določbah v varstvo volilne in zborovalne svobode se glasi: „Kdor kakemu volilcu ali pa tudi kaki, tretji osebi namenoma kak premoženjski dobiček ponudi, da, ali obljubi, da bi s tem volilca podkupil da se volitve ne udeleži, ali pa da v gotovem zmislu voli, se zaradi pregreška kaznuje s strogim zaporom od enega do šest mesecev.“ — Slavno c. kr. državno pravdnistvo vprašamo, ali se ni morda pregrešil v zmislu teh določb nadučitelj v Dobrlivasi, neki D r e u, ki je plačeval fantom v Goselni vasi pri „Strevcu“ pijačo, da bi volili Seifriza?

Izpod belega plaza. Ker hočem sedaj dalje časa tukaj ostati, zato tistim ki ne vedo, kje je to, naznanjam, da je ta kraj v Žitrajski gori ravno nad Miklavcem in Žitarovasio, odkoder imam lep razgled na te kraje. Zato mi tukaj ugaja, ker vi-dim zmiraj kaj posebnega. In tako je bilo, ko sem eno izmed zadnjih nedelj sedel pred svojim stanovanjem, zagledam neko kočijo se pomikati po cesti iz Dobrlivasi proti Miklavcu, notri pa je sedel neki imeniten gospod. Zato pazim, kam se popelje. Obstal je pri Miklavcu. Skrbelo me je, kaj bo, in sem natanko opazoval. In glejte in čujte, kaj je bilo. M i k l a v č e v a t e j s o d e -lali v pričo svoje družine t e s t a m e n t. Go-vorili so nekako tako-le: „Kakor je vam, dragi moji, znano, sem zadnjič vsled velikega truda, ki mi ga je napravil govor na shodu v Borovljah, komaj še živ ostal in ker mislim danes nastopiti zopet tako mučno pot v korist svojemu trebuhu, zato bom za slučaj kake nezgode poravnal svoje reči in sicer: Posestvo moje dobi moj prvi sin, ker v današnjih časih je potreba pri takih gospo-darstvih človeka, kakor je ta, ki si upa v občin-ski pisarni, kadar opravlja službo tajnika, reči: „postava je pri nas klobasa!“ Ne toliko pa dobi moj drugi sin, kajti on si vsled svoje prebrisane glave itak lahko kruh služi, saj se je za časa zadnjih občinskih volitev priučil zdravilstvu, po-sebno še pri polomljenih rebrih in je celo tako kunšten, da zna kadar posestnice ni doma dobiti pooblastilo tudi od krave ali koze. Tak človek itak lahko živi.“ Ko je bilo tako odpravljenih vseh dvanajst, so se še lepo poslovlili in so sedli na voz. In peljala sta se človeka, katerih eden je že 23 let po sili župan, in drugi pod imenom Karol Linhart, ki je nekoliko manj sedel v ječi, na shod v Galicijo. Kako je bilo tam in kdaj so prišli nazaj, če so sploh prišli, ne vem, ker nisem več opazoval. Kadar pa bodem zopet imel čas, kaj pogledati, vam sporočim. Marinček.

Iz Globasnice. (Dobro plačilo). Pri našem slavno znanem Gustelnu Paar-u je tri leta delal neki Koprivničan po imenu Šimen. Temu Šimeni pa so je po treh letih za-želelo zopet čistega koprivniškega zraka in hotel je imeti z Gustelnom obračun. Mislil je namreč, da bo še dobil kakih 50 kronic, ali zmotil se je: Gustel je rekel, da sta „kvit“ in dal mu je cele tri „giftne krote“. No, Šimen bo pač se-daj sit, ker je sam pohrustal te tri „giftne krote“, kajti v Koprivni jih ni mogel nikakor razpečati. Gustelnu se pa res ni čuditi, da je tako lepo rejen, saj dobiva po 30 „giftnih krot“ na teden in bo baje naročil jih še 20. Mi pač želimo njemu prav dober tek in ravno tako tudi Šimnu, kate-remu bodo „giftne krote“ ravno tako dobro za-legle kakor Gustelnu. Če pa kdo hoče dobrega zaslužka, naj se le obrne na Gustelna, ta mu bo prav rad ravno tako dobro plačal, kakor je Ši-menu.

Železnakapla. (K r a s n i g g i n L o j z e.) Kdor pozna Krasnika in pozna Lojzeja, namreč Habnerjevega v Kapli, pride polagoma do prepri-čanja, da sta si ta dva zelo podobna. Človek bi rekel: „To ni mogoče, kajti Krasnigg je „dohtar“ — Lojze pa berač.“ In vendar ni med njima po-sebne razlike. Oba sta človeka in spadata pod vrsto „homo sapiens“, včasih pa tudi „insapiens“; imata pljuča in jetra in dimnik za sapo. Lojze ima srce na pravem mestu in Krasnigg tudi, kar še sploh nikdar ni tajil. Habnerjev Lojze ne mara socijalnih trepov, Krasnigg pa socijalnih demo-kratov. Krasnigg je imeniten govornik, Lojze je čislan pridigar. Krasnigg nabira za „Kindergar-ten“ in „Nemški Schulverein“ —, Lojze pa za se. Krasnigg dobiva novce, krone in dukate, Lojze pa „pogačo“, jajce in klobase. Lojze go-vari najrajši o duhovnikih, Krasnigg pa o farjih. Lojze moli navadno: „svet, svet, svet,“ — Kras-

nigg pa vedno vpije: „Heil-i, Heil-i, Heil! Lojze trdi, da on nikdar ne „fehta“, o Krasniggu pa vemo, da ljubil je „Gefecht“. Lojze se zelo boji žandarjev, Krasnigg pa Slovencev.

Krasnik nosi židan frak; jupajdi, jupajdo — Lojze pa svoj strgan „Sack“, Jupajdiado. Jupajdia, jupajdo . . . hajsasa . . .

Krasnik nosi velik zvonc, jupajdi, jupajdo. Lojze pa svoj majhni lonc. Jupajdiado. Jupajdia, jupajdo . . . hajsasa . . .

Krasnik nima kuharce, jupajdi, jupajdo. Lojze nima ljubice. Jupajdiado. Jupajdia, jupajdo . . . hajsasa . . .

Krasnik se bo ženil spet, jupajdi, jupajdo, Lojze umrje brez deklet. Jupajdiado. Jupajdia, jupajdo . . . hajsasa . . .

V vednost vsem, ki se za to zanimajo, bodi povedano, da Korošci nismo igrača, ki naj bi drugim služila za zabavo ali šalo, in da zato s spletkami radi kandidate gosc. župana Koben-tarja na Gorenjskem — ne bo nič! Mi našega vrlega in zaslužnega šentjakobskega župana ne damo izrabljati v namene, ki ne bi koristili niti njemu niti našemu narodu. Menda se razumemo!

Djekše in naprednjaki. Težko je prišel na Djekše napredek, in kdaj je prišel, tega jaz sam ne vem, gospod urednik. In v koliko ima že Na-gele preveč „štim“, še tega ne vem. V Velikovcu so nam tako pripovedovali, in 17. aprila, ko je bilo zborovanje pri stari pošti sem mislil: pa pojdi poslušat. Hvalili so Šternbirta, da sem mi-slil, da ga bom še jaz hvalil, pa nič volil, na kar mi neki kmet reče na uho: „taka družba pa ni zame, ker so sami lerarji; gotovo ti ljudje za nas nikoli ne bodo skrbeli. Mi bomo Pikša volili.“ Zato je dobro, da je volitev tajna, ker zavoljo pokoja more človek za Nagela pokimati. Sicer bi pa človeku sv. raj za glas obljubili, seveda tisti, ki se za najbolj goreče kristjane štejejo, cerkve pa še od zunaj radi ne pogledajo, ali pa se kakor učitelji znajo, pred Bogom skrijejo. Tako je storil neki učitelj blizu Velikovca. Ko je du-hovnik prinesel njegovi ženi sv. popotnico, jo je v gostilno popihal. In to in tako in enako sliši in vidiš vsak dan lahko. Žalostno je v gostilni, kad-ar zdravo Marija zvoni, da sliši od učiteljev norce briti, kar se tudi pri nas zgodi. Zato človek lahko sam občuti, za katero stanko more voliti, pa ker so volitve že pred durmi, tako gotovo pridejo tudi kaki Velikovčani, da bodo nas „paure“ norcem primerjali in „farje“ preklinjali, kakor je pri volitvah že večkrat bilo. Enkrat so morali celo nekoga iz gostilne smukniti. Zato mislim, da brez tega tudi letos ne padejo cele Djekše v prajarsko „botingo“! Bo že križ z nami, Nagele; dobro, da imate že prej „preveč štim.“

Spreobrnjen naprednjak.

Grebinj. (N a p o v e d a n v o l i l n i s h o d — o n e m o g o č e n.) Pretečen nedel-jo, dne 14. t. m. je bil volilni shod v St. Petru na Vašinjah. Prišli so tudi pristaši Nagelna in tudi on sam, in ker so videli, da ne bodo mogli kaj doseči, skušali so shod razdreti, kar pa ni šlo. Popoldne po blagoslovu bi imel biti shod v Grebinju pri Kovaču, pa tudi sem so pridrli isti kulturonosci, ki so dopoldne v St. Petru razgra-jali. Bila je soba skoraj polna purgarjev iz Veli-kovca, uradnikov barona Heldorfa, izdajic mater-nega jezika iz Vovber in drugih pristnih „Nem-cev“. Ker je vse kazalo, da je od takih ljudij pričakovati vse le nič dobrega (vsled slabega vremena je bilo naših le malo) in ker družega prostora ni bilo dobiti, sklenilo se je, shod za ta dan opustiti. Nekatere zanimivosti morajo se še omeniti. Kakor je naravno, je tukaj vse za gosp. E l l e r s d o r f e r j a, razun houspouda dohtarja, ki se masti od kmetskih grošev — učite-ljev, ki so za povišanje plače dolžni pokazati svojo hvaležnost — in delavcev, ki imajo svo-jega kandidata. V čast delavcem pa moramo pri-pomniti, da so tako postopanje nasprotnikov eno-glasno obsojali. Ko je domači župnik stopil v gostilno pri Kovaču in, ker so bili tam skoraj sami privrženci Nagelna, se obrnil proti vratom, mu je eden teh naprednjakov pokazal vrata in rekel: „Do ause!“ — ali „Durt drausen!“ Žal, da ime ni znano! Ko je g. kandidat napovedal, da za ta dan shoda ne bode, vzdignil se je pe-klenski „hajl“ in „Feigling“ i. t. d., sama znamenja nemške kulture, na katera sme sedanja šola res ponosna biti. Da od zagriženih Nemcev nič bolj-šega ni pričakovati, vemo že davno in smo bili na to tudi pripravljeni — sram naj pa bode odpadnike in izdajice slovenskega naroda in je-zika, ki se udeležijo takih činov! Mi imamo za to samo eno besedo: Fej!! Do vseh poštenih volilcev pa imamo dve prisrčni prošnji: Prvič, naj

se udeležijo tako imenitnih shodov v večjem številu — in drugič, da tisti, ki so vkljub slabemu vremenu vendar prišli, zavoljo onemogočenega shoda niso nevoljni — kar danes ni šlo, bo drugokrat. Morda bode vendar tako obnašanje nasprotnikov odprlo našincem enkrat oči! Čas bi že bil! G. Nagelna pa moramo še nekaj vprašati, namreč, ali ima, kakor njegov pristaš Seifriz, ki se predstavlja v spremstvu urednika „giftne krote“ svojim nevolilcem, ali ima tudi pivovarnar Nagele tako malo zaupanja na svojo osebo, in zgovornost, da privleče seboj celo procesijo žejnih in lačnih — tudinemcev? Morda bi za njega veliko boljše bilo, če bi bil ostal doma in dremal par ur, kakor pa, da napravljata take komedije, ki ne napravijo drugemu škode, kakor le — njemu samemu? Sicer se pa vam iz srca zahvalimo, da ste prišli k nam! Mi smo se smejali — birti so pridno točili — in Vaša „telesna straža“ je imela zopet en „dober dan“ — ker je tržni dan le enkrat na teden, torej naših kmetov ni vsak dan v Velikovu, nosit tja svoje krajcarje — je tako pri marsikateremu purgarju večkrat „Schmalhans Kuchelmeister“. Toliko, da veste, kako mi o vas mislimo. Okrajni šolski svet pa še vprašamo, ali imajo učitelji tudi to dolžnost, pomagati zabraniti shode? Morda se je zategadel povišala jim plača — kaj?! Potem ne smem pozabiti par kramarjev, kateri nikoli ne zamudijo kakega grebinskega „jarmarkta“: Kaj pa hodite sem s svojo robo? Napravite svoje „štante“ pred hišo svojega poveljnika Nagelna — si prihranite vsaj pot! Ja, ja, denar ne smrdi, če tudi pride iz žilave delavske in kmetske roke! Za danes toliko.

Libuče. (Kateri so naši nasprotniki?) Naša libuška nemškutarija obstoji prvič iz privandrancev, ki so prišli iz vseh vetrov skupaj. Med temi je tudi tisti, ki je pri zadnjih županskih volitvah še dosti slavno propadel, tisti, ki nima niti pravice biti občinski odbornik, ker ni posestnik, marveč žena. Drugič obstoji naša nemškutarija iz nekaj kmetov, ki jim pa dobro teče po grlu. Njih ideal je pa ta, katerega je menda še rum vzdržal do teh volitev, četudi o deževji vse v sobo teče. Pameten kmet mora zategadel vsak izpregledati. In peščica teh vlada v naši občini! Sramotno za nas je to, da je le par odbornikov naših vsled naše brezbriznosti. Toda kmalu bo drugače. — H koncu še povem, da imajo liberalci zdaj tudi lov v svojih rokah, pa nič dalje kot pet let. Stražnik na lipi.

Strojna. Ponesrečil je Luka Pšeničnik, Požegov sin. Pri rezanju krme mu je odrezalo desno roko. Prepeljali so ga v celovško bolnišnico. Mladega, nadopolnega mladeniča pomilujemo.

Društveno gibanje.

Katol. slov. izobraževalno društvo Rožek ima v nedeljo, dne 28. aprila, svoj mesečni sestanek pri „Ruterju“ v Dolinčicah točno ob 4. uri popoldan. Društvenike in prijatelje društva vabi prijazno odbor.

Dopisi.

Iz Ukev. (Dela dež. vlad. svetnika in okrajnega glavarja Šusterja v Beljaku). Ni preveč naša trditev, če rečemo, da vlada za našo vas izjemno stanje. Že leta 1897 smo se pritoževali pri c. kr. vladi in tudi pri deželni odboru koroškem o nepravilnostih, katere so povzročili, na škodo občine in soseske (nachbarschaft) občinski načelnik Franc Ehrlich in njemu hlapčevsko udani občinski odborniki. Vse naše pritožbe na c. kr. vlado in na deželni odbor so bile bob ob steno. Nič boljše se nam tudi pozneje ni godilo in se nas še danes zaradi teh ljudi po državnem pravdniku preganja, kakor so preganjali naše boritelje leta 1848 in 1899. Kot pravega branitelja Franc Ehrlicha in njegovih pristašev se je izkazal c. kr. vladni svetnik Šuster v Beljaku. V dokaz zgoraj omenjene trditve omenimo sledeče nepravilnosti. Leta 1892 je prodal Franc Ehrlich svojo hišo št. 23 v Ukval občini za siromašnico — z vsemi pravicami, katere je on pri tej hiši imel — za 1800 gld. Toda Ehrlich ni odstopil vseh pravic občini, ampak je obdržal vse servitute, katere ima ista hiša od verskega zaklada, za-se. Ker smo se davkoplačevalci proti taki nepravilnosti pritožili, se je uvedla proti nam sodbena preiskava. Ehrlich je nato pri obravnavi pred c. kr. sodišču v Trbižu dne 6. junija 1899 sodniku predložil akte, s katerimi je dokazal, da so omenjeni servituti ostali njemu. Konstatiramo, da iz

uradnih aktov ni razvidno, ali ima Ehrlich pravico do teh servitutov, vendar je sodnija, na podlagi od Ehrlicha predloženih aktov Ehrlichu pripoznala, da pripadajo servituti njemu. Ehrlich se je tudi izrekel, da je dal on od svojih drv siromakom za kurjavo. To ni res. Saj še svojemu stričniku Andreju Kanduču, ki je bival v siromašnici in tam umrl, ni dal drv in mu jih je nosila pok. Katarina Errath od posestnika Gregorija Kanduča. Zaradi te nepravilnosti se je uložila tudi pritožba na c. kr. dež. vlado v Celovcu, s pripombo, da ni pravilno, da uživa Ehrlich servitute, ki pripadajo siromašnici in se od hiše št. 23 v Ukval ne dajo ločiti. A vse brez uspeha. Na pritožbo soseskega odbora pod načelnikom Kolaričem proti tej slepariji je deželni odbor dne 4. decembra 1905 dognal, da je morala občina leta 1892 Ehrlichu plačati samo 1350 gld. za hišo in se je Ehrlichu s posebnim sklepom občinskega odbora dovolilo, da sme izporabiti siromašnici pripadajoče servitute. Deželni odbor je tudi dognal, da je Ehrlich dajal siromakom drva za kurjavo in Ehrlichu zaradi tega ten drv ni zaračunal. Ehrlich je porabil za se tudi les za zidanje, ki pripada siromašnici, deželni odbor pa tega še omenil ni. Konstatiramo, da je imela občina leta 1892 izven zgoraj omenjenih 1350 gld. še sledeče hranilne knjižice z ulogami na razpolago. Št. 43176 od 30. marca 1872 s 103 K 60 v; št. 43350 od 13. aprila 1872 z 260 K 06 v; št. 59948 od 25. novem. 1876 s 420 K; št. 105031 od 30. aprila 1887 s 676 K 44 v; in št. 120432 od 3. maja 1890 z 10 K; skupaj 1470 K 10 v, torej več kakor je imel dobiti Ehrlich od občine za prodano hišo. Da bi mogli te in tudi druge nepravilnosti preprečiti, smo si meseca marca leta 1897 hoteli ogledati občinske račune, ki so ležali skoz 14 dni (§ 65. obč. reda) na ogled. Župan Franc Ehrlich nam je zabranil vpogled v račune. Na našo pritožbo je odposlal deželni odbor deželnega računskega svetnika Schussmana v Ukve, ki je nam zopet zabranil vpogled v občinske račune. Nato smo se pritožili na deželno vlado. Le-ta je odstopila pritožbo deželnemu odboru, ki je nas povabil za prve dni aprila leta 1899 k sejam občinskega in soseskega odbora, pri katerih bi se morali preiskavati tudi občinski in soseskine računi. Deželni odbor je poslal k tej seji zopet Schussmana, okrajni glavar Šuster v Beljaku pa vladnega komisarja pl. Myrbacha. Na predlog enega izmed odbornikov, naj se smatra ta seja kot tajna, je pozval Myrbach prisotne na glasovanje, nakar so občinski in soseskine odborniki eneglasno sklenili, da se vrši seja tajno, in Myrbach je nam zabranil vpogled v občinske in soseskine račune. Zaradi te nepravilnosti se je uložila pritožba na c. kr. ministrstvo za notranje zadeve, ki se je predložila okrajnemu glavarju Šusterju; le-ta je pritožbo vrnil nerešeno, s tem pa pripomogel Ehrlichu, da je mogel izporabiti, na škodo občine, siromašnici pripadajoča drva, stavbeni les, stelo, pašo itd. do leta 1902. Pri tej priliki omenimo, da je trpela soseska vsled zabranjenega vpogleda v občinske in soseskine račune, leta 1899 škodo 5043 K 90 v, — in da nam še do danes ni bilo mogoče dognati, kako se je naše privatno soseskino premoženje oskrbovalo.

Globasnica. (Parodija.)

Prišlo je Nemcem na uho,
Da Gustel volil zdaj ne bo.
In spet so Nemci rekli vneti,
Da treba hujskat bo začeti.
Devet dolin, devet gorâ
In sto oral je vmes polja
Do tiste strašne razpokline
Vsred podjunske tam doline.
Glej, Par že spet prihaja tod,
In gre slepit slovenski rod;
Ozira se čez ravno polje:
Tam orje kmet prav slabe volje.
Pri pluzni nima biti kdo;
In par si misli brž tako:
He, dobro bilo bi pričeti
Kar tu med rovtarji in kmeti.
Postopi bližje in veli:
„Znaš, kmet, slabo se ti godi,
Da sam tu razoravaš polje:
— Če voliš Seifriza, bo boljše!“
„O kaj pak, kaj pak, dragi moj,
A Fric zadremlje mi takoj.
Na Dunaju bo samo spal
in s kmetom on ne bo oral.“
„Glej, če se s Fricem pogodiš.
Poslanca vrlega dobiš;
Oral bo s tabo, kopal, vlačil,
Kosil seno in v shrambo tlačil.“

Obljubi Poganču le to,
Da voliš njega ti samo;
In kar pa v hlače mu uide,
Po to pač lahko tvoja svinja pride.“
Kmet si misli: „To pa bo — —,
Ker svinsko meso je drago!“ —

* * *

Varujte se skrbno Gustelna Para,
Ker vidite jasno, da kmeta on vara.

Št. Lipš. Obrambno društvo mi je danes poslalo izrezek iz „Štajerca“ št. 16., sicer bi ne vedel, kaj piše, saj ga ne berem, dasi ima pri nas še zmerom par naročnikov. Očita mi oni list veliko nesramnost, trdi, da se delam svetega, zavijam oči „na vse pretege“ (!), v srcu pa nosim neomejeno sovraštvo proti vsemu, kar količkaj diši (diši marsikaj, pa kako, lepo ali hudo?) po naprednem duhu (kaj pa je to? puhla izmišljena beseda, da bi ljudi kratke pameti motili, kaj ne?), da sejem nemir in sovraštvo, v dokaz pa pove, da sem o svetem božiču, ki vzbuja še celo „v srcu zločinca rahločutne misli“, agitiral. „Štajerc“ potem grozi ljudem, da bo, če se jim ne odprejo oči prepozno, ko bodo spozali, da so si sami izbrali mesarja, česar bi še tele ne storilo, če bi imelo pamet (pa saj katoličani ne izbirajo sami župnika kakor luteranci!), pa da bo meni odslej gledal bolj na prste, češ, da ima „nakladano toliko materijala, da ga nam nikoli ne zmanjka“. S tako bedasto kvasarijo brez glave in pete se pametno misleč človek ne more resno baviti. Vendar „Mirovim“ bralcem na ljubo nekaj odgovim. Da bi bil svetnik, pač jaz nikdar nisem ne rekel, ne mislil, ne hotel kazati, prej se „Štajerc“ dela svetnika, učenika duhovnikov. Sedajle mi je pa šinila v glavo prevzetna misel: Saperlot, če „Štajerc“ piše in pravi, da nisi, morabit si pa vendarle nekaj svetnika, saj ta rad narobe obrača?! Če sem, seveda v duhu „Štajerca“ nikakor ne bi maral biti — no, to spako bi rad videl, svetnika „od Štajerčevih“ prijateljev razglašene. Ta list bi nas župnike učil kakor učitelj v šoli „te mihene“: Tiho sedite, mirni bodite, lepo ubogajte, pa vam ne storim ničesar, pa še pohvalil vas bom, sicer bom pa jezen, pa boste občutili moj pasji bič. Oh jej —! No, no, saj nismo otroci. Vrtoglavih dopisnikov „Štajerca“ ne bomo nikdar vprašali, kaj smemo storiti, kaj ne, pa se tudi ne zagovarjali proti njim. Mi pravimo: leva, oni pa: desna, mi: črno, oni pa: belo. S takimi ljudmi se ni mogoče sporazumeti. Kakor je znano, sem jaz le pretilih in premiren. Da pa vkljub temu jezim ljudi „Štajerčeve“ sorte, pride od tega, ker spoznam, da je vse delo duhovnikov skoraj zaman, če ne nadomestimo dosedanje slabo politiko z drugačno krščansko, pa po svojih, vsled velike nesrečne živčne slabosti pač veliko preslabih močeh, vsaj glede na razširjanje krščanskih časnikov ter o volitvah skušam storiti svojo dolžnost. „Štajerc“ me graja, jaz pa obžalujem, da ne morem delati še vse drugače, seveda na jezo njemu, njemu podobnim listom in njih prijateljem. Parkrat le sem videl „Štajerca“, pa sem brž spoznal: Če bi duhovniki bili malopridneži, kakor jih on slika, bi gotovo s „Štajercem“ in ljudmi njegove sorte jako dobro izhajali.

Alojzij Huter, župnik.

Razne stvari.

Iz zdravniških krogov posneli smo zanimivo novost, katera se vrši okrog tega, da pride uživanje zrnate kave iz mode. Akoravno prekomorska zrnata kava ne bo še izginila v najkrajšem času popolnoma, bo vendar uživanje iste, enkrat tako priljubljene pijače, zelo malenkostno, da bi pa ostalo brez nadomestila to tudi ni mogoče! Ali naj pa našo jutranjo kavo popolnoma opustimo? Ne! Namesto zrnate kave, katere strupeni kofein tako uničuje deluje na naše živce, našle so naše dobre in skrbne gospodinje v Vydrovej žitni kavi zdravo in prijetno učinkujoče nadomestilo, katero se tudi pri vsakem gospodinjstvu hitro udomači. Ta izdelek, pripravljen iz ljubljenega zrna, katero nam daje vsakdanji kruh, je po svojem, tako prijetno grenkem okusu, ki je zrnati kavi tako močno podoben povsem pravo in popolno nadomestilo zrnate kave. Ako toraj našim cenjenim gospodinjam, katere imajo zdravje cele družine na vesti, Vydrovo žitno kavo najtopleje priporočamo, storimo le ljudsko dolžnost. Vzorec tega izvrstnega in občudovanja vrednega izdelka pošilja Vydrova tovarna hranil, Praga VIII., na zahtevo popolnoma zastoj in poštnine prosto.

Cesar v Pragi. V Pragi vlada veliko navdušenje, odkar je cesar v Pragi. Posebno je češko ljudstvo navdušeno, ker cesar govori pri vsaki priliki samo češki ali pa najprej češki in potem nemški. Cesar se izraža jako laskavo o prireditvah, in o dokazih udanosti, ki mu jih prireja ljudstvo. Češka pevska društva so priredila 18. t. m. zvečer cesarju podoknico. Peto je nad 1000 pevcev in pevk.

Ministrov klobuk. Bivši pruski minister pl. Schuckmann in sloveči kipar Schadow sta zahajala v skupno čitalnico. Schadow je navadno rano odšel, dočim je ostal minister, dokler niso ugasnili luči. Ves čas ga je čakal voz pred čitalnico, v katerem se je odpeljal domov. Neki večer pa pri odhodu ne najde v predsobi svojega klobuka temuž tuj, popolnoma nov klobuk. Drugo jutro je še ležal, ko je prinesel Schadowega sluga njegov stari klobuk ter prosil za zamenjanega. V čitalnici je zvečer pojasnil Schadow ministru, zakaj mu je zamenjal klobuk. Pravil je: „Včeraj sem si ravno bil kupil nov klobuk. Ko sem hotel zvečer oditi, je močno deževalo, in ker si ne bi rad pokvaril svojega novega klobuka, pustil sem ga vam, ki se itak vozite, a vaše stare pokveke pa itak ni škoda, ako jo namoči dež.“

Ameriške ustanove. Zadnje dve leti so večkratni ameriški milijonarji darovali za dobrodelne namene 170,910.000 K. Prvo mesto med dobrotniki zavzema še vedno Rockefeller, ki je daroval 87 milijonov, potemtakem nad polovico. Na drugem mestu je Carnegie z 49 milijoni. Yerkes je prispeval 16,8 mil., Jerkes pa 7,56 mil. Nad polovico podarjenih milijonov je namenjenih za ustanovitve in razširjenje šol in za zdrževanje vseučilišča.

Iz Drave so potegnili blizu Vurberga nad Ptujem neznanega moškega mrliča. Utopljenec je star 60 let.

Obsojena južna železnica. Trgovsko sodišče je obsodilo južno železnico, da mora plačati potniku Rudolfu Soukup, kateri je bil lansko leto povodom železn. nezgode pri Judendorfu ranjen, za bolečine 4700 K in 60 K mesečno, dokler popolnoma ne ozdravi.

Uboj poštnega uslužbenca. Nekega dne lanskega poletja je napadel raznašalca denarja Velikonjo v Trstu doslej neznan zločinec. Pobil je Velikonjo s sekuro na tla, a ker je Velikonja na to zavpil, je napadalec pustil sekuro in pobegnil, ne da bi imel čas polastiti se več tisoč kron, ki jih je imel Velikonja v torbi. Orožniki so sedaj v Krminu aretovali nekega Mayerja, ki je baje oni ropar. Orožniki so privedli tega Mayerja v Trst. Koliko je na vsej stvari resnice se itak kmalu izkaže.

Ženo do smrti pretepel. V Dežnem blizu Sl. Bistrice je umrla 12. aprila 60letna viničarka Terezija Zorko. Mrlič je ležal že 30 ur na odru, ko je naznanil domači sin orožnikom v Makolah, da mati ni umrla naravne smrti, temveč da jo je oče, 66letni Jernej Zorko pretepel do smrti. Suroveža so zaprli, mrliča pa spravili v makolsko mrtvašnico.

„Frauenlob“. Zopet nekaj naprednega so si izmislili „napredni“ celjski Nemci. Ni jim bilo prav, da zaslužijo uboge slovenske perice par krajcarjev s tem, da perejo perilo za nemško gospodo na Savinji, celjski „purgarji“ so zavidali te krajcarje pericam in tuhtali, kako bi jih mogli spraviti v svoj nenasitni žep. In izmislili so si nekaj krasnega! V Gradcu, na Dunaju in v drugih velikih mestih, kjer nimajo tako izborne vode kot je v Celju, so videli celjski Germani, da imajo parne pralnice. He, zakaj bi se pa kaj tacega ne naredilo tudi v Celju! Rečeno, storjeno. Iz mestnega mlina so dobili star kotel (za novega niso imeli denarja) in hajd na delo. Najeli so si celo hišo v Gospodski ulici, kjer so si ustanovili parno pralnico „Frauenlob“. Razpošiljali so po mestu vabila, v katerih je bilo rečeno, da se sedaj nekaj časa pere perilo popolnoma zastoj. To je imelo res uspeh! Prinesli so precej perila v novo pralnico, kjer se jim je obljubovalo, da bo vse mnogo lepše in čistejše oprano, kakor če bi dali perilo pericam. A kaj se je zgodilo? Stari stroj iz mestnega mlina ni hotel funkcionirati in vse perilo je prišlo med kolesa ter se tako poškodovalo in pomazalo z mazilom, s katerim so namazali kolesa. Drugi dan so prišle celjske dame po svoje perilo, a so dobile mesto njega — umazane in raztrgane cape... Kako so potem to novo podjetje hvalile, si lahko mislimo. Mi pa svetujemo gospodom, naj prekrstijo svojo pralnico „Frauenlob“ v „Frauenschimpf“ kar bo vse-kakor boljše.

Izpoved na smrtni postelji. Pred pol letom so našli v Atenah obešenega v njegovem stanovanju trgovca Katsikija. Preiskava je dognala, da se ni sam obesil. Istočasno je izginil njegov sluga Vrelles. Dva dni po umoru je dobil oče sluga pismo, v katerem mu sin naznanja, da je odpotoval v Ameriko. Sedaj so bile oblasti prepričane, da je trgovca umoril in oropal njegov sluga. Te dni pa je zbolel v vojaški bolnici neki vojak Stupis, ki je izpovedal, da je z dvema tovarišema ubil trgovca in njegovega slugo. Slugo pa so prisilili, da je pisal očetu navedeno pismo, potem pa ga zadavili in vrgli v vodnjak. Vojak je po izpovedi kmalu umrl, dočim so njegova sokrivca zaprli.

Manevri avstro-ogrske armade ob italijanski meji. — Italijanski listi poročajo, da se bodo tudi letos vršile ob italijanski vztočni meji vojaške vaje avstrijske armade. Osmo pehotna divizija v Inomostu se poda preko Brennerja na Trentinsko. Nasprotna četa, deželna bramba in kavalerija, ki se nahajata sedaj v Ljubljani, pride v goriško okolico.

Mrtvega otroka je poljubljala soproga tovarnarja Kellerja v Stagelsteinu na Nemškem in se pri tem zastupila z mrliškim trupom. Žena je umrla na tem. Svarilen vzgled za tiste naše ljudi, ki imajo navado poljubljati mrtvece.

Samomor. V Trstu si je 32-letni Hugon Gortan najprej z britvijo prerezal vrat, potem pa je skočil iz svoje sobe na dvorišče, kjer so ga našli mrtvega.

Razpečevalec goldinarskih in petkronskih falzifikatov prijet. Je nimajo, pa je nimajo sreče te baže ljudje v Ljubljani. Znano je še, da je v zadnjem času policija že v dveh slučajih dobila ptičke v pest, ki so po mestu razpečavali ponarejene bankovce po 20 K in po 100 lirske bankovce. V sredo pa se je zopet pojavil nekinepridiprav, ki je razpačeval po mestu goldinarske in petkronske falzifikate. Ko je prišel v sredo v Ljubljano, je prenočil v nekem prenočišču, v četrtek dopoldne pa je začel s „kšeftom“. V gostilni pri Novakoviču na Rimski cesti je oddal, ko je pil šetrinko vina, goldinarski, v Lovšinovi gostilni v Gradišču pa petkronski falzifikat. Falzifikati, posebno petkronski so zelo slabo izdelani in jih je bilo lahko spoznati. Takoj po ovadbi je začela policija po neznancu poizvedovati in že v petek dopoldne sta lopova prišla na Starem trgu policijska stražnika Vrečar in Drešar v osebi 22 letnega jermenarskega pomočnika Ludvika Stariča, rodom iz Št. Petra pri Rudolfovem. Ko je bil prijet, so se pri njem našli še trije goldinarski in en petkronski falzifikat. Trdil je, da je našel vse te falzifikate, ko je prišel zvečer s kolodvora v Kolodvorskih ulicah zavite v neki cunji. Poizvedbe so dognale, da je Starič prenočil drugi večer pri neki stranki na Žabjeku, kjer je pustil svoj kovčeg in dežnik. Trdil je preje sicer, da ni imel s seboj nobenega kovčega, in to pa zato, ker je bila pečenka prevročna. V kovčegu so namreč dobili 11 falzifikatov po 5 K in tudi nekaj sumljive korespondence. Ptica se rada tja povrača, kjer se je izvalila, toda če osel enkrat gre na led, ga drugič ne spraviš, pravi ljudski pregovor. Pri Stariču se je uresničil le prvi. Izučil se je jermenarstva pred par leti v Ljubljani pri pokojnem jermenarskem mojstru Jerneju Bartlju in ko se je izučil, je šel domov. Kmalu je pokazal, da ima talent za vse kaj drugega kakor za jermenarstvo, kajti 23. junija lanskega leta je dobila policija obvestilo, da je Starič sumljiv ponareje menic in da je pobegnil v Ljubljano, kjer je bil po policiji aretovan in obse del za to svojo „kunšt“ pri okrožnem sodišču v Rudolfovem 3 mesece ječe. To ga ni izpame tovalo, ampak je prišel sedaj v Ljubljano celo z novo obrtjo, katera mu pa tudi ni uspevala. Starič bode gotovo v zvezi z onimi falzifikati, ki so se, razpečavali po novomeški okolici in sploh jih je bilo več oddanih po celi Dolenjski. Mladega „umetnika“ so izročili c. kr. deželnemu sodišču v preiskovalni zapor. Je-li Starič sam izdelaval falzifikate ali je v zvezi še s kom drugim, še ni znano.

Nepričakovan poset. Dne 21. t. m. je prišel v Ljubljani v neko hišo na Dun. cesti v stanovanje nek nepridiprav, katerega je gospa začutila in šla v dotično sobo ga vprašat, kaj da išče. Posetnik je debelo pogledal okoli sebe ter odgovoril: „Spal bi tukaj rad, ker je še ena postelja prazna.“ Moža brez prenočišča so se res usmili in obvestili o tem policijo, ki mu je rada preskrbela brezplačno prenočišče.

Zasačena goljufa. V soboto 20. t. m. sta po raznih trgovinah in tobakarnah v Ljubljani hodila Ljudovik Stessl, tapetnik, rojen l. 1877 v Velikih

Laščah na Moravskem in ključavničarski pomočnik Evgen Pfoff, rojen l. 1879 v Laškem trgu, pristojen v Sternberg na Moravskem, ter kupovala različne potreščine. Plačala sta povsod s petakom ali petkronskim tolarjem. Ko jima je prodajalec odštel drobiž, sta zahtevala še kaj drugega, med tem hotela vzeti, premotivši trgovca, debel denar in drobiž. Hotela sta tudi menjati denar in ker se jim je v neki trgovini zdelo sumljivo, so poslali za njima vajenca, da ju je toliko časa zasledoval, da sta prišla do stražnika, ki ju je potem aretoval. Ker ni znano, če se jima je kje ta manever posrečil, naj bi se dotični trgovec, oziroma trafikant, ki domneva, da sta ga na ta način ogoljufala, zglašil pri policiji. Oba ptička se sedaj nahajata pri c. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani.

Vabilo.

„Hranilnica in posojilnica“ v Velikovcu priredi svoj

letni občni zbor

prihodnjo sredo, dne 1. maja 1907 ob 1. uri popoldne v „Narodnem domu“.

Spored:

1. Poročilo o letnem delovanju in odobrenje računa.
2. Poročilo o reviziji.
3. Volitev novega odbora.
4. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

odbor.

Kemija za kuhinjo! Le malo znanja kemije bi pomagalo v kuhinji odpraviti veliko zelo drago plačanih pedsodkov. Tako je n. pr. mnogo premalo znano, da je „Ceres“-jedilna mast z ozirom na svojo sestavo, masčobi surovega masla izmed vseh rastlinskih in živalskih masčob najbližja, da se pa nasprotno daleč razlikuje od vseh drugih masčob. Zato je tudi ponarejanje „Ceres“-jedilne masti popolnoma izključeno, ker bi vsak strokovnjak s preizkusom kemičnih lastnosti takoj spoznal primes tuje masčobe. Tudi ni resnica, če se trdi, da „Ceres“-jedilna mast ni izdatna. Ker je jako lahko razpustna in se da hitro prebaviti, ne otežuje želodca, kakor mnogo drugih masti. To je ravno glavna prednost „Ceres“-jedilne masti, zaradi katere jo hvalijo odlični zdravniki in fiziologi. „Ceres“-jedilna mast je prosta vseh kakoršnihkolisbodi primesi in je že od začetka proizvajanja pod strogim oblastvenim nadzorstvom.

Postavno zavarovano!

Vsako ponarejanje kaznivo!

Edino pristen je Thierry-jev balzam

z zeleno znamko „redovnica“. Cena 12 majhnih ali 6 dvojnatih steklenic ali 1 velika specialna steklenica s patent. zamaškom K 5.—

Thierry-jevo centifolijsko mazilo

proti vsem še tako starim ranam, vnetjem, ranitvam, abscesom in oteklina vseh vrst. Cena: 2 lončka K 3-60 se pošlje le proti povzetju ali denar naprej.

Obe domači sredstvi sta povsod znani in slovita kot najboljši.

Naročila se naslavlja na:

Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogaški Slatini.

Brošura s tisoči originalnih pisem gratis in franko. V zalogi v skoro vseh večjih lekarnah in medicinskih drogerijah.

Vsem, ki se čutijo opešane in oslabele,

so nervozni in brez energije, daje

Sanatogen

nov življenski pogum in življensko moč. Več kot 5000 profesorjev ga sijajno priporoča. Dobiva se v lekarnah in drogerijah. Brošure razpošilja zastoj in poštne prosto Bauer & Cie, Berlin SW 48, in glavno zastopstvo

G. Brady, Dunaj I.

Lovske puške

vseh sestav, priznano delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom, priporoča

Peter Wernig,

c. kr. dvorni izdelovatelj orožja v Borovljah, Koroško.

Geniki brezplačno in poštne prosto.

Kupujte PARAMENTE

le pri tvrdki

JOS. NEŠKUDLA

protokoliranem velezavodu za izdelovanje
cerkvene oprave

v OLOMUCU.

Dobavlja paramente 20% cenejšje od vsake avstrijske tvrdke.
Dobavitelj Njene c. in kr. Visokosti nadvojvodinje Izabele
na Dunaju in 16 stolnih kapiteljskih cerkev v Avstriji
in na Ogrskem.

Steckenpferd- Lilijsko mlečno milo

izdelek

Bergmanna in dr., Draždane in Dečín ob L.,

je in ostane, kakor kažejo vsak dan prihajajoča
priznanja, najboljšje učinkujoče lečilno milo za
pegavost ter pridobitev in ohranitev nežne, mehke
kože in rožicaste polti. — Dobiva se komad
po 80 vinarjev v vseh lekarnah, drogerijah, par-
fumerijah, trgovinah z milom in brivnicah.

Ohranitev zdravja je v prvi vrsti
odvisna od zdravega želodca.

Vsagdo, ki nima teka, ki trpi na zgagi,
slabi prebavi, zasliženjem želodca, zape-
čenošči in vsled tega na trudnosti in oslab-
ljenju, ki ne more prenašati navadne hrane
in po jedi toži vsled bolečin v želodcu,
prenapolnjenja, slabosti, napihnjenja,
riganja, glavobola, in drugih želod-
čnih boii.

rabi z najboljšim uspehom že desetletja
kot »Marijacejske kapljice« obče znane
in priljubljene

Brady-jeve želodčne kapljice

ki se izkažejo vsled svojega posebno tek
vzbujajočega in želodec krepčega učinka
povsod kot neprekosljive, kjer je treba
okrepiti prebavila,

kakor pri malokrvnosti in bledičnosti
in prebolevanju po težkih boleznih,
ker je od okrepitve teka odvisno zbolj-
šanje splošnega položaja.

Ker se pod imenom »Marijacejskih
kapljic« večkrat prodajajo posnetki, naj
se zahtevajo vedno le Bradyjeve želodčne
kapljice, katere imajo na zunanjem omotu
in navodu o porabi poleg Marijine slike
s cerkvijo kot varstveno
znamko tudi podpis

Najbolj varno pred posnetku pa je, ako
se naravnost naroči pri edinem izdelo-
valcu C. Bradyjevi lekarni, Dunaj I.
Fleischmarkt 1/385, odkoder se razpo-
šilja šest steklenic za K 5.— ali tri dvol-
nate steklenice za K 4.50 franko in brez
vseh drugih stroškov.

Svoji k svojim!

Častitemu p. n. občinstvu uljudno
naznanjam, da sem otvoril

trgovino z mešanim blagom

in imam v zalogi vedno svežo robo,
kakor: kavo, sladkor, sol, petrolej, rum,
špirit, žganje itd. Tudi prodajam razne
šolske potrebščine, poleg teh moleke za
romarje, podobice, križce, slovenske
razglednice, vžigalice in svinčnike,
ovratne verižice in drugo.

Za naklonjenost in obilna naročila prosim

Klemen Čebul,
cerkovnik in trgovec na Žihpoljah.

Svoji k svojim!

Poštne hran. račun št. 45.867.

Posojilnica v Radovljici

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

uraduje vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 6 ure po-
poldne, ob nedeljah pa od 8. do 12. ure dopoldne v lastni hiši št. 81.

Hranilne vloge obrestujejo se po

4	1	0
2	0	

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje zavod iz lastnega. Za nala-
ganje denarja so tudi položnice poštno-hranilničnega urada na razpolago.

Posojila se dajejo na hipotekarni kredit po 5 $\frac{1}{4}$ % in na osebni
kredit pa po 6%. Eskomptirajo se tudi trgovske menice.

Posojilnica ima tudi svojo

podružnico na Jesenicah

v Hrovatovi hiši št. 96.

Uraduje se vsak dan, kakor v centrali. Vsled otvoritve karavanske
železnice se nudi Korošcem ugodna prilika za sigurno nalaganje denarja.

Denarni promet v letu 1905 K 3,200.000. Stanje hranilnih vlog v letu 1905 K 1.877.859.

Tovarna hranil „Ceres“ razpisuje tekmovanje za
kuhinjske recepte z nagradami v skupnem znesku

5000 kron.

Natančnejši pogoji se poizvedó brezplačno po
vsakem boljšem trgovcu.

„CERES“-jedilna mast je edina rastlinska
maščoba, ki se v tu-
zemstvu v lastni tovarni stiska iz kokosovih orehov.